3e JAARGANG. N. 320 — PRIJS : 5 CENTIEM — ZATERDAG 18 NOVEMBER 1916

Gazet van Brussel

Dagblad voor het Vlaamsche Volk

Voor Stam Taal en Volk — Omdat ik Vlaming ben

ABONNEMENTSPRIJS :
Binnenland. (Etapengebied uitgezonderd) 3.75 fr. per kwartaal (alle kosten inbegrepen)
Men wende zich tot de postkantoren.

BEHEER EN PUBLICITEIT :
Anspachlaan, 75 (Beurs)
Kantoor te GENT :
28, Bagattenstraat

Verschijnt 's namiddags
MET AL DE OCHTENDTELEGRAMMEN

Elke medewerker is verantwoordelijk voor hetgeen hij schrijft.
Ongevraagde stukken worden, in geval van niet opneming, enkel teruggezonden zoo er het noodige porto is bijgevoegd.

AANKONDIGINGEN WORDEN AANGENOMEN
75, Anspachlaan, (Beurs). — 32, Warmoesberg.
Publicité DE CERF 54-56, de Brouckereplein
Office de Publicite, 36, Nieuwstraat Brussel

DE WAALSCHE AKTIE IN FRANKRIJK.

Tot dusver hadden de in Frankrijk vertoevende Walen schier ongehinderd hun propaganda voor bestuurlijke scheiding mogen voeren. Werkelijk had de censuur vóór eenige maanden hun blad « La Wallonie » opgeheven, maar zulk een maatregel beteekende niet veel, daar de krant kort daarop onder een nieuwen naam van de pers kwam : de « Opinion Wallonne », welke onze lezers reeds genoeg kennen. Raymond Colleye en zijn volgelingen hadden evenwel nog geen kennis gemaakt met de beruchte schaar van Anastasie en werden alleen door de « XXe Siecle » wat gehinderd, maar zonder zeus genoemd te worden. Dat zelfs bestaan nu, schijnt een einde genomen te hebben, want het nummer 13 der « Opinion Wallonne » is deerlijk gehavend uit de handen van den censor gekomen; het blad vertoont menige blanke plek in zijn kolommen, die elders gevuld zijn met vlammende protesten tegen de ondergane verminking. Deze nieuwe toestand valt treffend samen met de vernuizing van de « XXe Siècle » naar Parijs; zulks schijnt ook de reuaktie van het Waalsch blad opgemerkt te hebben, want de hoofdvijand waartegen in uit nummer 13 gestreden wordt, is de « XXe Siecle », die met de meest gekruide woorden van de Fransche taal wordt toegeschauwd. Een enkele paragraaf dat het vermiukte hoofdartikel zal volstaan om een smaakje van de gevoerde polemiek te geven :

« De Waalsche beweging beletten zich uit te spreken voor een federalistisch België staat gelijk, wij herhalen het, met het muilbanden der Waalsche beweging, vermits de gewestelijke vrijheden den grondslag van ons nationaal ideaal uitmaken. De Regeering heeft zooeven tegen ons een houding aangenomen, tegelijk zoo ernstig en zoo kinderachtig, als wanneer men zich tegen het ideaal der katholieken dierf verzetten, als wanneer men de verwatenheid had de liberalen te beletten liberalen te zijn, de socialisten socialistisch te blijven, de flaminganten voorstanders der Vlaamsche Hoogeschool te zijn en de leden van het Haversch pruilblad zich als ploerten aan te stellen. » (1)

Sticek dat in je zak, neve « XXe Siècle » !

De opstelraad der « Opinion Wallonne » schijnt evenwel niet te kunnen verdragen dat de zon in 't water schijnt, want het blad dringt aan opdat ook de Vlaamsche bladen van Parijs zouden geshoeid worden : « Zijn er Vlaamschkennende censoren op het persbureel te Parijs ? Anders zou die leemte spoedig moeten aangevuld worden. Twee Vlaamsche bladen verschijnen te Parijs : « Het Vaderland », de dagelijksche Vlaamsche uitgave van de « XXe Siècle », en « Ons Vlaanderen », een weekblad dat in de Charonnestraat wordt uitgegeven. Stelig moet in al dat Vlaamsch proza wat uit te dunnen zijn en de censuur moet voor iedereen dezelfde wezen. » Het is wel mogelijk dat deze zucht naar een Vlaamschen censor enkel en alleen geslaakt wordt om die van de « XXe Siècle » een hak te zetten. De reden van de verhuizing van Fernand Neuray c. s. wordt trouwens in een zeer eigenaardig, alhoewel fantastisch licht gesteld : « De « XXe Siècle », die gedeeltelijk te Parijs werd gedrukt, zal geheel en voorgoed Havere verlaten om zich met al zijn opstellers in de hoofdstad der wereld (sic !) te komen vestigen. Parijs, waaraan onze oom Edmond Picard met minachting den bijnaam Erotopolis gaf, biedt, zelfs in oorlogstijd, enkele waardeerbare verstrooiingen..... »

Onlangs is in het Belgisch Staatsblad een eckaze verschenen waarbij de staat van beleg in het onbezette gedeelte des lands wordt uitgeroepen. De Regeering maakt korte metten met 's lands wetten. De Grondwet zelve wordt met voeten getreden, dat het een aard heeft. Men belooft ons voor na den oorlog zulk een toestand, dat wij wellicht de Russen nog zullen moeten benijden. Van het eigenmachtig regeeringsbesluit in het Staatsblad geeft de « Opinion Wallonne » de volgende samenvatting, welke den drakonischen aard van den willekeurigen maatregel sterker laat uitschijnen : « Het « Belgisch Staatsblad » van verleden Zaterdag brengt ons ter kennis, dat de staat van beleg komt uitgeroepen te worden in het onbezette België en in de legerzone. Die staat van beleg — verklaart het koninklijk besluit — verleent aan de krijgsoverheden MACHTEN WAARMEDE GEEN ENKELE BURGERLIJKE OVERHEID IN VREDESTIJD BEKLEED WAS. Die machten zullen moeten uitgeoefend worden MET TAKT EN GEHEIMHOUDING (discretion) door officieren der rechterlijke politie, gemachtigd om navorschingen, huiszoekingen en lijfonderzoekingen te doen. De officieren zullen nochtans met geen enkele macht bekleed zijn. Zij zijn slechts uitvoeringsagenten. »

Voor zoover het Waalsche blad, waaruit ik het bovenstaand berichtje getrouw en uitvoerig overneem, de onderstrepingen inbegrepen. Op de uitroeping van den staat van beleg kom ik in een volgend artikel wel eens terug.

Het artikel over de vervlaamsching der Gentsche Hoogeschool, dat een zekere Jean Lhonneux vóór een maand beloofd had, is tot op heden niet verschenen. Toch staat in het nummer 13 van de « Opinion Wallonne » een lang artikel van Julien Spinoy onder den zeer veiten titel « L'Université flamande ». Het is echter hoogstjammer, dat de censor zoo ontzettend zijn schaar in dat stuk heeft geoefend, zoodat wij niet duidelijk kunnen uitmaken wat de heer Spinoy zooal over onze Hoogeschool te zeggen heeft. De verkorte inhoud van het artikel kan ons echter helpen; hierna volgt hij in zijn geheel : « Nous sommes généreux, mais pas dupes ! L'Université flamande, même sans Von Bissing, c'est la fin de l'unité belge. Plus que jamais, l'action wallonne est nécessaire. » (2) Uit dien ondertitel alleen kan men dus zien, dat de leiders der « Opinion Wallonne » ons niet met een goed hart onze Hoogeschool gunnen. Zij willen alleen dan Belgen blijven, indien de Vlamingen de rol van asschepoester blijven vervullen. Die houding is niet zeer edelhartig en het is goed dat wij heelemaal niets voelen om de Walen te verdrukken, anders zou zulk een houding zelfs onbehendig kunnen zijn, vooral met het oog op de onzekerheid van den huidigen toestand. Maar wij Vlamingen, droomen niet van overheersching van andere volken, wij verlangen alleen dat men ons ons eigen leven ongehinderd laat leven. De heer Raymond Colleye daarentegen verzekert ons wel gestadig dat de Vlamingen mogen baas zijn in eigen huis, maar van een anderen kant kan hij tot niet verbergen, dat onze ontvoogding hem doet zure gezichten trekken.

Bij het lezen der « Opinion Wallonne » valt het zeer op dat de opstellers hun nieuws over het Vlaamsch leven alhier slechts uit de derde hand ontvangen, want in hun mededeelingen zijn zij dikwijls onzeker, of zij brengen verkeerde inlichtingen, ofschoon er geen duidelijke kwade trouw uit blijkt. Het is wel jammer, dat zij gander de Vlaamsche dagbladen van het bezette gebied niet ontvangen, want dan zouden wij wellicht spoedig malkander beter kunnen begrijpen.

Ten slotte bevat de Waalsche krant nog lange uittreksels uit eene reeks artikelen over de taalkwestie uit de gevluchte Antwerpsche « Metropole », die na een korte begrafenis opnieuw verrezen is. Op die artikels komen wij later terug.

XANDER.

(1) Empêcher le mouvement wallon de se déclarer partisan de la Belgique fédérale c'est, nous le répétons, empêcher le mouvement walon de s'exprimer, puisque les libertés régionales sont à la base de notre idéal national. Le gouvernement vient de faire contre nous un geste aussi grave et aussi puéril — à la fois — que si l'on osait s'opposer à l'idéal des catholiques, que si l'on avait l'outrecuidance d'empêcher les libéraux d'être libéraux, les socialistes de demeurer socialistes, les flamingants d'être partisans de l'université flamande et les gens de la feuille-de-chou havraise de se conduire comme des goujats.

(2) Wij zijn edelmoedig, maar geen snuilen! De Vlaamsche Hoogeschool, zelfs zonder Von Bissing, is het einde der Belgische eenheid. Meer dan ooit moet de Waalsche aktie bestaan.

Allerhande Berichten en Mededeelingen

Een Persgesprek van den Goeverneur-Generaal.

HET WEGVOEREN DER WERKLOOZEN.

BERLIJN, 14. November. — Over een onderhoud van den generaal-goeverneur, vrijheer von Bissing, met den Berlijnsche Vertegenwoordiger der « New-York Times », M. Brown, meldt de « N. D. A. Z. » het volgende :

Dank zij de ekonomische verwurging welke door Engeland op België zonder gehade wordt voltoerd, hangen thans meer dan een millioen verarmde Belgen, mannen, vrouwen en kinderen van de openbare weldadigheid af. Door het afsperren van den toevoer van ruwe stoffen en door het uitvoerverbod der gefabriceerde produkten heeft Engeland ongeveer 500,000 Belgische arbeiders tot een chronischen toestand van demoraliseerende werkloosheid veroordeeld. Met hun huisgezin vallen ze thans ten laste der gemeenten. Om dezen meer en meer onverdragelijk wordenden toestand, die voor het Belgische volk in zijn geheel even zoo schadelijk is als voor de particulieren te verhelpen, heb ik thans veroordeningen uitgevaardigd, welke voor doel hebben, aan de Belgische arbeiders welke zonder bezigheid waren, de gelegenheid te geven, zich vrijwillig naar Duitschland te begeven en zij die van hun uit het werken verafschuwen en weigerden arbeid aan te nemen, hoewel deze met hun bekwaamheid overeenkwam en hun een goed dagloon zou hebben bezorgd, weg te voeren.

Zoo luidde de thesis welke de generaal-goeverneur Maandag in den loop van een onderhoud dat een uur duurde uiteengezet heeft. Z. E. ging zelfs nog verder, en deed uitkomen, dat ze het wegvoeren der beroepswerkloozen aanzag als een verweer tegen de Engelsche blokkade van België en Duitschland, gezien de ekonomische oorlog thans in een nieuw stadium is getreden en naar allen schijn zijn hoogtepunt nadert.

Hij zegde : Door het afsperren van den toevoer van ruwe stoffen poogt Engeland, de Belgische nijverheid in zijn macht te krijgen. Engeland stuurt er planmatig op aan, België ekonomisch te onderwerpen met het oog op de mogenlijkheid, het te kunnen gebruiken in den na den oorlog tegen Duitschland te verwachten ekonomischen strijd. Belgische zakenmannen hebben mij gezegd, dat ze vreesden, dat België in den ekonomischen oorlog, na den oorlog, niet enkel met Duitschland, maar ook met Engeland zal moeten konkurreeren en dat het voor de Belgische nijverheid, inzonderheid met het oog op die dubbele konkurrentie, noodzakelijk is dat de Belgische nijverheid niet stil zou liggen.

Het wegvoeren der Belgische arbeiders is geen harde opoffering noch voor het land noch voor de bevolking. Het is eene dier noodzakelijkheden van den oorlog welke in den grond een weldaad is voor de arbeiders en een zegen voor het land. Om dit te verklaren, moet ik terugkomen op wat ik op 1 December 1915, datum van mijn aanstelling, verklaarde. Toen zag ik onmiddellijk de gevaren in die in de werkeloosheid in België moesten liggen en heb getracht deze te bestrijden.

Door de meedoogenlooze ekonomische afsperring van Duitschland door Engeland, werd België mede getroffen. De ekonomische blocl in België die, zooals bekend, van den invoer van ruwe stoffen en den uitvoer van gefabriceerde produkten afhangt, werd door de afsperring van zijn vitaliteit beroofd. De gevolgen daarvan waren eene sterke toenemng der werkloosheid en de daardoor noodzakelijk geworden ondersteuning der werkloozen. De lange duur van den oorlog leidde tot uitbuiting der ondersteuning en tot onhoudbare sociale toestanden. Daarom verzocht ik de Belgische gemeenten aan, een zoo groot mogelijk aantal lieden bezigheden te bezorgen in openbare werken. Dit had echter met den tijd voor gevolg, dat de gemeenten een zwaren schuldenlast te dragen hadden voor werken welke niets opbrachten. Ik moest dus hier meer remmend werken en deze openbare werken voor werkloozen beperken.

Herhaaldelijk heb ik getracht ruwe stoffen binnen te brengen, ja ik ben zelfs zoo ver gegaan, om te zien of niets kon gedaan worden, ten einde het industrieele België van den ekonomischen stilstand te redden. Wij wazouden aangewend worden en toe te laten dat voor 75 t.h. van hun waarde uitgevoerd zou worden. Engeland bleef onmeedoogeloos en gaf geen gevolg aan al onze bemoeiingen ten voordeele van België.

Reeds voordat ik mij genoopt zag, verdere maatregelen te treffen, hadden ongeveer 30,000 Belgen zich vrijwillig naar Duitschland begeven, waar hun dezelfde behandeling ten deel viel, als den Duitschen arbeiders en waar de loonen welke ze verdienen een cijfer bereiken, waarvan ze tot nog toe in België geen denkbeeld hadden ! Zij hebben geld aan hun huisgezin kunnen sturen, hebben verlof gekregen toen ze voor een bezoek naar België wilden terugkeeren en mochten hun familie bij hen in Duitschland laten komen. Ik heb de hoop gekoesterd, dat het aantal vrijwillige arbeiders zich zou hebben vergroot.

Doch eene sterke propaganda werd door onze tegenstanders op touw gezet. Ze werd met alle denkbare middelen gevoerd, inzonderheid werd het argument gebruikt, dat Belgen, die zich gingen aangeven om naar Duitschland te gaan werken, onvaderlandsch handelden. Deze propaganda werd tot op de families der arbeiders uitgebreid, welke in Duitschland werk hadden gevonden of zochten. Men ging zelfs zoo ver, zwarte lijsten van die Belgen op te stellen. Hierdoor werd de stroom der vrijwillige arbeiders natuurlijk ingedijkt. De mij overgemaakte klachten over de uiteengevolge steeds onverdragelijker wordende werkloosheid deed mij de verordening van 15 Mei 1916 uitvaardigen. Deze verordening voorziet den arbeidersdwang, enkel en alleen wanneer een werkloze zonder ernstige redenen een arbeid weigert die overeenkomt met zijn bekwaamheden en voldoende betaald wordt. Als reden tot weigering wordt uitdrukkelijk erkend elk gegrond beroep op het volkenrecht. Zoo mag geen arbeider gedwongen worden deel te nemen aan oorlogsondernemingen en al de beweringen, alsof Belgische arbeiders tot oorlogswerken verplicht zouden zijn geworden, zijn onwaar.

Op eene vraag, antwoordde de goeverneur-generaal, dat hij voor het wegvoeren der Belgische werkloozen hoofdzakelijk Rijnland en Westfalen op 't oog heeft; het wegvoeren geschedt op de meest menschelijke wijze. Vrijheer von Bissing zei dan verder :

Men doet al het mogelijke om iedere onrechtvaardigheid daarbij te vermijden. Strenge onderrichtingen werden door mij gegeven, met de grootste omzichtigheid te werk te gaan, bij het uitkeezen van de naar Duitschland te vervoeren mannen, op grond van de lijsten der werkloozen, welke het hun aangeboden werk van de hand gewezen hebben. Ieder afzonderlijk geval wordt in tegenwoordigheid van den burgemeester onderzocht. De hier gebleven families worden door ons ondersteund, totdat het hoofd van het gezin in Duitschland genoeg verdiend heeft om een deel van zijn loon af te zenden. Zij bekomen in Duitschland een gemiddeld dagloon van acht mark per dag, terwijl het gemiddeld loon in België slechts 3 mark 50 tot 4 mark 50 bedraagt. Ook de voeding voor hen is in Duitschland beter. Dienstaanbiedingen in Duitschland werden door groote aanplakbrieven en mondelings bekend gemaakt en de vloed van arbeiders, die om werk in Duitschland vragen, zwelt van dag tot dag meer aan.

Nietegenstaande dat, zijn er in de onder mijn bestuur staande gedeelte van België, Vlaanderen niet inbegrepen, nog steeds 4 à 500,000 werkloozen, d. w. z. dat met hunne families meer dan 1 miljoen van heel de Belgische bevolking, welke 5 1/2 miljoen zielen telt, leven van de openbare weldadigheid.

Over de redenen, waarom de arbeiders naar Duitschland gestuurd worden, in plaats van ze in België tot het werk te dwingen, zegde de goeverneur-generaal :

Zooals ik reeds hooger gezegd heb, hangt de Belgische nijverheid, door de grondstoffen, volkomen van het overzeesch buitenland af. Door de Engelsche afsperring komen geen grondstoffen in het land. Duitschland is het eenige groote land waarmede België handelsverkeer onderhoudt. Duitschland heeft geen betalingsverbod tegen België uitgevaardigd, zooals dat de gewoonte is tegenover vijandelijke landen en voortdurend vloeit Duitsch geld naar het geld. Daar nu in België honderdduizenden werkloos zijn, in Duitschland echter rijkelijk werk voorhanden is, wordt het bezighouden van Belgische leegloopers in Duitschland een ekonomische en sociale plicht.

Men heeft mij opgeworpen, dat door het wegvoeren van tallooze arbeiders naar Duitschland, het familieleven der Belgische arbeiders vernietigd wordt. Daarop kan ik slechts antwoorden, dat juist de huidige verhoudingen de grootste gevaren vormen voor het familieleven. Overigens kunnen de zich vrijwillig naar Duitschland begevende werklieden met hunne familie in verbinding blijven en bekomen, als zij willen, op geregelde tijdstippen, verlof in nun vaderland. Zij kunnen zelfs hunne familie mee naar Duitschland nemen. Tienduizenden Belgische arbeiders zijn reeds vrijwillig naar Duitschland gegaan, waar zij, op gelijken voet met de Duitsche arbeiders gesteld, loonen van in België tot nog toe nooit gekende hoogte trekken en zoo, in plaats van openbare aalmoezen te leven, het weer tot welstand brengen.

Deze loonen komen niet slechts den arbeider zelf ten goede, maar ook de Belgische volkshuishoudkunde, want zij verhoogen den geldtoevoer van Duitschland naar België. Het aantal produktieve arbeiders ware veel grooter, indien niet allerhande invoeden aan het werk waren om de werklieden af te raden werk in Duitschland te aanvaarden. Wij moeten de weigeraars tot hun geluk dwingen. Indien wij dat doen, zoo gebeurt het op de meest denkbare menschelijke wijze. Moesten zich in enkele gevallen strengheden voordoen, dan moeten de betrokken personen dat dank wijten aan hen, die hen van den arbeid hebben weggehouden.

× × ×

De « Angeliki ».

BERLIJN, 15 November. — De vijandige pers verspreidt opzettelijk de bewering, dat het Grieksch stoomschip « Angeliki » door een Duitsche duikboot in den grond werd geboord. Naar wij van bevoegde zijde vernemen is deze bewering valsch. De torpedeering der « Angeliki » is niet het werk van eene Duitsche duikboot.

× × ×

Een teekening van Raemaekers geweigerd.

Op een vergadering van de « Court of Common Council » in de Guildhall te Londen werd den voorzitter van de kommissie voor de bibliotheek gevraagd of aan de ren bereid, de verplichting aan te gaan, dat de aldus gefabriceerde produkten niet voor Duitschland's behoeften kommissie een teekening van Raemaekers was aangeboden die echter geweigerd werd.

De voorzitter antwoorddse dat de kommissie deze had ontvangen, doch niet aanvaard, omdat zij de teekening niet geschikt achtte om in het openbaar te worden tentoongesteld.

BUITENLAND.

NEDERLAND

Zeedienst geschorst.

AMSTERDAM, 15 November. — Naar de bladen vernemen, zal de dienst van de Zeelandmaatschappij voorloopig geschorst worden.

De kolennood.

AMSTERDAM, 14 November. — Naar het « Handelsblad » meldt, wordt de uitvoer van steenkolen uit Duitschland steeds kleiner. Men zou verzekeren meer kolen kunnen leveren, indien Holland iets in ruil kon uitvoeren. Hierover wordt nu onderhandeld. Gemakkelijk is de zaak niet, daar rekening dient gehouden met de eischen der Engelschen, van wiens welwillendheid het afhangt of Holland graan, vee, suiker en vruchten bekomt of niet. Totdusverre leverden de onderhandelingen geen uitslag op. In de fabrieken werden de arbeiders reeds aangemaand alle materiaal, dat vroeger weggeworpen werd, zorgvuldig te bewaren, om het in geval van nood te kunnen gebruiken. Vandaag zal een nieuwe ministeriele verordening verschijnen, waarin de bevolking aangemaand wordt, met steenkolen uiterst spaarzaam om te gaan. Te Amsterdam vreezen vele bakkers dat zij eerlang hun bedrijf moeten staken, daar de voorraad kolen haast verbruikt is.

De troonopvolging.

Ministerpresident van der Linden heeft verzekerd, dat de beoogde nieuwe regeling van de troonopvolging voorloopig verschoven zal worden, waarschijnlijk tot na het einde van den oorlog. Men besluit daaruit dat men tot nog toe het niet eens kon worden met de Duitsche agnaten.

ZUID-AFRIKA

Taalgelijkheid.

In Natal is de gelijkheid van de twee talen, door de grondwet voorgeschreven, niet lang geleden eindelijk ook op de school toegepast, d.w.z. op papier. De « Interpreter » geeft een voorbeeld van een school, waar de ouders voor hun kinderen geen onderwijs in het Hollandsch kunnen krijgen.

Trouwens ook in andere provincies is de toestand, hoewel beter, nog altijd ergerlijk wat de Hollandsche taal betreft, zoo merkt de « Burger » op. « Het engelse publiek, dat de mond zo vol heeft van loyaliteit en van trouw aan het gegeven woord, bewijst over het algemeen een besliste en aktieve disloyaliteit aan artikel 137 van de Grondwet. Zelfs bij regeringsambtenaren, wier bezondere plicht het is om onze konstitutie te handhaven, vindt men dit openlik verzet tegen een van de voornaamste bepalingen van die konstitutie. »

DUITSCHLAND

Samenroepen van den Rijksdag.

BERLIJN, 16 November. — Naar de « Vossische Zeitung » vernoemt, zal de Rijksdag den 15 December bijeengeroepen worden.

(Lees vervolg op de tweede bladzijde.)

LAATSTE TIJDINGEN

Vliegeraanvallen op Brugge en Oostende.

BERLIJN, 16 November. — Ambtelijk bericht :

Den 15 November, 's morgens, hebben vijandelijke vliegtuigen op de haven van Brugge en Oostende bommen geworpen. De aanval veroorzaakte geen schade aan de vaartuigen noch aan de gebouwen der marine.

Krijgsraad der Entente.

BERLIJN, 16 November. — Van de Russische grens wordt aan het « Achtuhrabendblatt » gemeld dat de eenige dagen geleden aangekondigde krijgsraad der Entente den 12 November te Kamenesz-Podolski plaats gevonden heeft. Bij de besprekingen aldaar, die ten gevolge der gebeurtenissen in Polen meer politieke als militaire beteekenis verworven, namen insgelijks de Engelsche, Fransche en Italiaansche gezanten deel. Over de besluiten die er genomen werden, is tot dusver nog niets betrouwbaars uitgelekt. Doch men neemt over het algemeen aan, dat er gewichtige militaire maatregelen zakelijk besproken en beslissingen genomen werden aangaande den winterveldtocht.

In zake het Poolsch vraagstuk, legden de drie genoemde gezanten de opvattingen hunner wederzijdsche regeeringen nopens den toestand die gesticht werd door het Polen-manifest der Middenmogenden, aan den tsaar voor. Zooveel men weet, heeft de Engelsche zoowel als de Fransche gezant er op aangedrongen dat het hoog tijd is, nu ook van Russische zijde in dit vraagstuk stelling te nemen en aan de Polen een duidelijk afgebakend uitzicht op de toekomst te geven.

Volledige terugtocht der Russen uit den Kaukasus?

PARIJS, 16 November. — Volgens uit Sint-Petersburg bericht wordt, zou gansch het Kaukasusleger der Russen naar het Roemeensch front vervoerd worden.

Aartshertog Karel mederegent in Oostenrijk-Hongarije?

BERLIJN, 17 November. — Verscheidene bladen weten te spreken van een op handen zijnde proklamatie van keizer Frans-Jozef over het mederegentschap van aartshertog Karel.

Een stoomboot naar Zeebrugge opgebracht.

AMSTERDAM, 16 November. — Het stoomschip « Midland », op weg van Rotterdam naar Londen, werd door een duikboot naar Zeebrugge opgebracht.

Burian te Berlijn.

BERLIJN, 17 November. — De Oostenrijksch-Hongaarsche minister van buitenlandsche zaken, baron Burian, die Woensdag te Berlijn aankwam, heeft gisteravond, na het einde der onderhandelingen met den rijkskanselier en den heer von Jagow, de hoofdstad weer verlaten.

De « Vossische Zeitung » schrijft : Het zal wel niet verkeerd zijn, het onderwerp van de bespreking te zoeken in de kwestie van de zelfstandigheid van het koninkrijk Polen.

Organisatie van de luchtstrijdkrachten.

BERLIJN, 15 November. — De stijgende beteekenis van den luchtoorlog heeft het noodig gemaakt, al de luchtstrijdkrachten en luchtafweermiddelen van het leger, te velde en in het vaderland tot een enkelen dienst te vereenigen. Het bouwen en gereedmaken dezer oorlogsmiddelen is aan een bevelhebbend generaal der infanterie opgedragen. Met het waarnemen der zaken van een bevelhebbenden generaal der luchtstrijdkrachten werd luitenant-generaal von Höppner, tot op heden aanvoerder van een reserve-divisie, belast.

DENEMARKEN

Engelsche drukking.

KOPENHAGEN, 16 November. — De Engelsche konsul te Aarhus heeft van het stadsbestuur verlangd, dat aan alle konservenfabrieken, die waren naar Duitschland uitvoeren, de opslagplaatsen ontnomen worden, want anders zullen de Engelsche kolenleveringen voor de stad gestaakt worden, zoodat in korten tijd, de gasfabriek, de elektriciteit en andere stedelijke instellingen het bedrijf zullen moeten staken. De stad heeft zich tegen deze vorderingen niet verzet, en aan zes konservenfabrieken de opslagplaatsen voor de koopwaar ongezegd.

Die aangelegenheden worden door de bevolking druk besproken.

Het heet, dat het ministerie van buitenlandsche zaken van den burgemeester van Aarhus een bericht over het voorval gevraagd heeft; daarna zal het waarschijnlijk aan het plaatselijk Engelsche gezantschap wegens de onrechtvaardige vordering van den konsul bezwaren opperen.

ENGELAND

Engelsch-Noorsche overeenkomst.

De onderhandelingen, die al langer dan een maand in Engeland tusschen Engelsche vooraanstaande personen en vertegenwoordigers van Noorsche invoerders en van den Noorschen staat gevoerd worden, zijn nu afgeloopen.

« Morgenbladet » deelt mede, dat naar uitlatingen van den bestuurder der proviandeering Petersen invoerovereenkomsten voor graan, koloniale waren, vet en voedingswaren afgesloten zijn. Bovendien werd de vraag betreffend den invoer door den Staat geregeld.

De overeenkomst geldt voor een jaar van 1 Oktober af en is nu reeds in kracht getreden. De invoer heeft nu regelmatig plaats.

De bestuurder meent ,dat de invoer voor het toekomende jaar verzekerd is.

Privaatmeldingen beweren, dat onderhandelingen over het vrijlaten van de inbeslaggenomen koffiezendingen afgesloten zijn, doch deelen niets over het resultaat mede.

Dreigende ministerkrisis?

Naar uit Londen gemeld wordt, heeft de kritiek aan het adres der Britsche admiraliteit, die hoofdzakelijk in de Northcliffe-pers en de « Morning Post » tot uiting komt, samen met de oneenigheden die tusschen het Britsche departement van oorlog en de admiraliteit bestaan omtrent de leiding van het vliegwezen, den minister van marine, Balfour, ertoe gebracht eerstdaags af te treden als zoodanig, daar het departement van marine inzake het vliegwezen voor het departement van oorlog waarschijnlijk de vlag zal moeten strijken. De pogingen om de moeilijkheden uit den weg te ruimen door eene overeenkomst, hebben gefaald.

Verscherpte brievencensuur.

Voor de brieven uit Engeland naar het onzijdig en vijandelijk buitenland zijn door de Engelsche censuur volgende aanwijzingen bekend gemaakt : Afbeeldingen en photographiën van allen aard op postkaarten of in brieven en die voor het onzijdige of vijandelijke buitenland bestemd zijn, ook wanneer het beeld een voorwerp weergeeft dat voor den vijand van geen belang is, zijn door den censor achter te houden en terug te zenden. Brieven uit Engeland, voor het buitenland bestemd en niet voorzien van het volledig adres en den naam van den afzender worden teruggezonden.

FRANKRIJK

Groot luchtgevecht.

GENEVE, 15 November. — Den 9 November greep in de Sommestreek het grootste luchtgevecht van dezen oorlog plaats. Naar de « Matin » uit Londen meldt, namen aan dien slag aan beide zijden ongeveer 70 vliegers deel. Onder de luchteskaders ontwikkelde zich op een hoogte van 1.500 meter, een verbitterd gevecht in verwarde linies, in welke men weldra noch vriend noch vijand kon onderscheiden; het gevecht duurde zoowat 20 minuten op afwisselende hoogte. De motors leverden het hoogste; 70 motors knetterden en snorden. Het was een helsch lawaai. Tegen 10 uur, als de luchtslag zijn hoogtepunt bereikt had, werd de overmacht der Duitsche luchtstrijders steeds duidelijker. Haast in één slag stortten 4 Engelsche toestellen in de vijandelijke linies neer. Beneden op de aarde had men op dat oogenblik allen strijd vergeten. Aan beide zijden zweeg het geweer- en het geschutvuur. In de Engelsche en in de Duitsche loopgraven stonden alle soldaten pal en staarden naar het fantastisch schouwspel, want nooit hadden zij zoo een luchtslag gezien.

POLEN

Russische politici over Polen's zelfstandigheid.

De Sint-Petersburgsche « Beurscourant » heeft eenige politici naar hun oordeel gevraagd over de zelfstandigverklaring van Polen door de Middenrijken. Minjoekol, d elekter der kadetten, die na zijn terugkeer in Rusland van zijn buitenlandsche reis op aandringen van Engeland en Frankrijk de regeering hernaaldelijk moet hebben aangemaand zich onverwijld met het Poolsche vraagstuk bezig te houden, achtte den stap van Duitschland en Oostenrijk-Hongarije van groot belang, omdat hun legers daardoor met voor 't minst een half milioen Poolsche soldaten zullen worden versterkt. Hij betreurde dat Rusland in deze aangelegenheid te laat is gekomen en na het bekende manifest van grootvorst Nikolaas niets meer van zich heeft laten hooren.

De Pool Mitzkewitsch noemde de zelfstandigverklaring van Russische Polen den eersten stap op den weg naar de onafhankelijkheid van geheel Polen; zulks in de eerste plaats omdat het Poolsche vraagstuk nu in zijn geheel aan de orde moet komen en ten tweede omdat Duitschland zijn politiek tegenover de Polen zal moeten wijzigen.

De « Kölnische Zeitung » zegt dat de laatst ontvangen Russische bladen een dreigenden toon tegen de Polen aanslaan, blijkbaar om de in Rusland vertoevende Polen te dwingen tot een protest tegen de daad van de Middenrijken.

Het leger.

WEENEN, 16 November. — Het Verordeningsblad voor Polen behelst de volgende bepalingen voor de vrijwillige dienstneming in het Poolsche leger :

Van 22 d. m. af, staan de inteekeningslijsten voor de vrijwilligers voor het Poolsche leger open. Tot nadere hervorming zijn reeds volgende wapenafdeelingen vastgesteld : infanterie met machiengeweerafdeeling, ruiterij, gezondheidsafdeeling en vervoerwezen. Om aan het Poolsche leger de hoedanigheid van één leger van een oorlogvoerenden staat te verzekeren en met het oog op de bestaande volkenrechtelijke bepalingen, is het noodzakelijk, voor zoover het gaat om de opperste leiding en de rechtsverhoudingen het voorloopig bij het Duitsche leger in te lijven.

RUSLAND

Opening van den Staatsraad.

SINT-PETERSBURG, 16 November, — (P. T. A.) De Russische Staatsraad heeft zijn zittingen weer hervat. De voorzitter Golovef opende ze met een rede, volgens dewelke alle gedachten der natie en al haar inspanningen zich naar de nationale verdediging moesten richten.

In de Doema.

LONDEN, 15 November. — Uit Sint-Petersburg werd Dinsdag aan de « Daily Telegraph » geseind : Den dag vóór de heropening van de Doema heeft het vooruitstrevende blok, dat sedert 't begin van den oorlog de meerderheid in het kollege vormde, een zwaren slag gekregen ,die zijn bestaan bedreigt. Er hebben zich namelijk 47 leden van de vooruitstrevende partij afgescheiden. De onmiddellijke aanleiding tot de splitsing is de heden namens het blok voor te lezen verklaring omtrent den algemeenen politieken toestand, doch de ware oorzaak schuilt dieper. Reeds meer dan een jaar gaan de vrijzinnigen te keer tegen de beperking, die het vergelijk hen oplegt, dat in het oorspronkelijk program van het blok is vervat. De vandaag af te leggen verklaring kon nog wel door hen worden aanvaard, doch de bewoordingen, waarin ze is opgesteld, zijn nu al te gematigd en dit heeft den doorslag gegeven. De progressisten verlangen van de Doema een klinkere en meer nadrukkelijke houding tegenover de regeering. Het is onwaarschijnlijk, dat ook het centrum uit het blok zal treden.

Vermoedelijk zal het blok zich tegen elke verklaring kanten, daar de bestaande verwarring in de voedselvoorziening te wijten is aan tekortkomingen, niet aan de regeering alleen, maar ook van de Doemaleden, die de kommissie voor de voedselvoorziening vormden.

Zonder de progressisten heeft het blok nog de volstrekte meerderheid in de Doema, maar indien ook het centrum het blok den rug toekeert, zal dit geen meerderheid meer hebben en niet meer met gezag als vertegenwoordiger van het Russische volk kunnen optreden.

Intusschen wordt geen tegenstand in het parlement tegen de politiek van het blok verwacht, daar de linkersteunen, ofschoon die ver beneden haar verlangens blijven, en het blok zoodoende over het algemeen over een groote meerderheid zal kunnen beschikken.

VEREENIGDE STATEN

Wilson en de vrede.

DEN HAAG, 16 November. — Uit Nieuw-York wordt aan de « Daily Telegraph » gesend :

De « Tribune » vernoemt heden, dat de aanhangers van Wilson nu reeds druk bezig zijn om den indruk te wekken, dat Wilson aan vredes-plannen werkt.

Voor dit doel werkt de president dag en nacht, zegt de Washingtonsche korrespondent van de « New York Evening Post ».

De korrespondent van de « Post » zegt verder : « Aan tegenwerpingen van de bondgenooten zou tegemoet gekomen worden als de man, die zijn goede diensten aanbiedt, bijk geeft van het voornemen om de stichting van een wereldbond voor te bereiden, die eiken staat, ook Engeland, Duitschland en de Vereenigde Staten, zal waarborgen tegen aanvallende neigingen van een oorlogspartij of een gewetenlooze regeering. »

Wilson denkt er niet aan zich te mengen in de Europeesche politiek, doch hij is vast besloten de Vereenigde Staten een stem te verschaffen in den bond, die in de toekomst den wereldvrede zal verzekeren en waarvan de bijzonderheden in een wereld-konferentie moeten worden uitgewerkt.

De Grieksche Warboel.

Engelands dubbelspel.

Lord Robert Cecil heeft in het Lagerhuis gezegd, dat de geallieerden het bewind van koning Konstantijn als wettig erkenden maar dat zij de regeering van Venizelos als de autoriteit de facto erkenden, waar zij gezag had, d. i. in Nieuw-Griekenland en op de eilanden. Pemberton Billing vroeg hoeveel regeeringen er in Griekenland waren. Een, was het antwoord. Een ander lid vroeg : « Erkent gij er dan geen twee? » Lord Robert Cecil antwoordde : « Ik meen niet, dat Venizelos zich als in opstand tegen de regeering des konings beschouwt. »

Verkeer tusschen Piraeus en Saloniki.

BERN, 16 November. — Een telegram uit Athene aan de « Matin » zegt : Een klein smaldeel is in den loop der laatste week naar Saloniki vertrokken om het verkeer door het Grieksche poststoomschip tusschen Piraeus en Saloniki te verzekeren.

Een nota der Middenmogendheden aan Griekenland.

WEENEN, 16 November. — De « Zeit » meldt uit Geneve dat al de Parijsche dagbladen het amtelijk bericht afkondigen dat de Middenmagendheden te Athene een nota hebben afgegeven, waarin gezegd wordt dat de uitlevering der Grieksche vloot en schrevoorraden met een breuk der onzijdigheid gelijkstaat.

Oproer in Mexiko.

GENEVE, 16 November. — Naar de « New York Herald » uit El Paso vernoemt, hebben generaal Zapata met 25.000 man, rebellenleider Robles met 12,000 man en Felix Diaz met 6000 man zich vereenigd en marcheeren gezamenlijk op Mexiko. Carranza en generaal Obregon vluchtten naar Queretaro. Chihuahua is in storm genomen, nadat de troepen van Carranza in de nabijheid van Chihuahua in een hinderlaag gelokt en vernietigd waren. Het garnizoen heeft zich bij Villa aangesloten. De vreemdelingen zijn gevlucht. De stad Juarez is erg bedreigd. De bevolking lijdt honger. Diaz bedreigt na de inneming van Rinzon de stad Geronimo, het kruispunt van de Mexikaansche en de Pan-Amerikaansche spoorbanen.

Legerberichten van de verschillende fronten.

DUITSCHE.

BERLIJN, 16 November.— Bericht van hedenmiddag :

WESTELIJK KRIJGSVELD.

Legerfront van veldmaarschalk Kroonprins Rupprecht van Beieren :

Op zich zelf staande aanvallen der Engelschen aan den weg van Mailly naar Serre, alsook ten oosten en ten zuidoosten van Beaumont, werden in gevechten met handgranaten afgeslagen. Krachtiger aanvallen op Grandcourt zakten in ons vuur in elkaar. Het oostelijk gedeelte van Saillisel werd, na een taai gevecht in de huizen, aan de Franschen weer ontrukt. Het Hannoversche fusilierregiment nummer 73 veroverde 's avonds stormenderhand hardnekkig verdedigde loopgrachten der Franschen aan den noordelijken zoom van het bosch van Saint-Pierre-Vaast; acht officieren, 343 minderen en vijf machiengeweren vielen daarbij in onze hand. Bij de gevechten van gisteren in den sektor van Ablaincourt tot Pressoires zijn de linies aan weerszijden onveranderd gebleven.

× × ×

Aan een aanval van vijandelijke vliegeniers zijn te Oostende 99 Belgen ten offer gevallen.

Bij wijze van vergelding voor het werpen van bommen op vreedzame plaatsen in Lotharingen, beschoten wij in den loop van de laatste dagen de stad Nancy van te lande en van uit de lucht.

OOSTELIJK KRIJGSVELD.

Legerfront van veldmaarschalk prins Leopold van Beieren :

Nabij het bruggehoofd van Dunhof (ten zuidoosten van Riga), dreven wij een aanvallende Russische infanterieafdeeling terug.

Legerfront van generaal der ruiterij aartshertog Karel :

In het zuidelijk gedeelte der Woud-Karpathen was het geschut over en weer bedrijviger. Op het oostelijk front van Zevenbergen mislukten krachtige aanvallen der Russen ten oosten van het Poetna-dal. Ten noorden van Soeda ondernamen Oostenrijksch-Hongaarsche afdeelingen een verkenning op den Mt. Alcenis. Voorwaartsche bewegingen der Roemenen nabij Sozmesö, aan den Oitozpas, liepen op niets uit. Ten noorden van Kampoloeng is de gevechtsbedrijvigheid levendiger geworden. Ook aan de wegen die over den Rooden Toren- en den Szoerdoek-pas naar het zuiden loopen, verdedigen de Roemenen hardnekkig den vaderlandschen bodem. Wij maakten vooruitgang en namen gisteren 5 officieren en meer dan 1,200 minderen gevangen.

OP DEN BALKAN.

Legers van veldmarschalk von Mackensen :

In de Dobroedsja, kleine gevechten tusschen vooruitgezonden afdeelingen. Het Roemeensch bericht over de bezetting van Bonascle is uit de lucht gegrepen. Op verscheidene plaatsen van de Donau-linie, wordt van den eenen oever naar den anderen gevuurd.

Macedonisch front :

In de Czerna-bocht hebben wij de voorbereide nieuwe stellingen betrokken.

Aan de Struema, schermutselingen tusschen patroeljes.

BERLIJN, 16 November, 's avonds :

Op den zuidelijken oever der Ancre is een gevecht nabij Grandcourt aan den gang.

Aan het zuiderfront van Zevenbergen zegevierende vooruitgang.

Niets nieuws uit den Balkan.

OOSTENRIJKSCH

WEENEN, 16 November.— Bericht van hedenmiddag :

Legerfront van generaal der ruiterij aartshertog Karel :

De gevechten langs weerszijden van de stroomen Schil en Alt gaan gunstig vooruit. Wij hebben meer dan 1,200 gevangenen gemomen. Ten noorden van Kampoloeng en tegen Soesmezce hebben wij hevige aanvallen der Roemenen afgeslagen. Ten noorden van Sulta voerde een Oostenrijksch-Hongaarsche afdeeling een verkenningstocht uit op den berg Alcenis. Ten zuidoosten van Tolgyes bleven eenige Russische aanvallen vruchteloos.

Zijde natuurlijk de meeste hervormingsvoorstellen zal

Op de hoogten van Mostekanesti voorpostengevechten.

Legerfront van veldmaarschalk prins Leopold van Beieren :

Bij de Oostenrijksch-Hongaarsche troepen geen gevechtsbedrijvigheid van belang.

ITALIAANSCH KRIJGSVELD.

De onderneming ten oosten van Goerz, waarvan wij gisteren gewaagden, werd door onze troepen doorgezet; daarbij werd wederom een vijandelijke loopgraaf veroverd, 60 Italianen gevangengenomen en 2 machiengeweren buitgemaakt.

Een onzer vliegtuigsmaldeelen heeft de gebouwen in de nabijheid van de statie Peria Garma met talrijke bommen bestrooid.

OP DEN BALKAN.

Geen gebeurtenissen van belang.

BULGAARSCH.

SOFIA, 16 November. — Bericht van den generalen staf van 15 November :

Macedonisch front :

Den ganschen dag door richtte de vijand een zeer hevig geschutvuur op onze stellingen in de vlakte van Monastir, vooral ten oosten van den spoorweg. De hardnekkige tegenstand onzer troepen deed de verwoede aanvallen van den vijand mislukken. Op de enkele punten, waar deze onze stelling in kon binnendringen, werd bij vernietigd. Voor het gevechtsfront van een enkel onzer bataljons telden wij 400 lijken van vijanden.

In de Czerna-bocht, levendige gevechten. De Bulgaarsche en Duitsche troepen betrokken nieuwe stellingen ten noorden van de dorpen Tepazuzki en Tsjegheis.

Op het Moglena-front ,in het Wardar-dal, aan den voet der Benasitza Planina en op het Struema-front, zwakke geschutstrijd; overigens niets van belang.

Een bewapend vijandelijk transportschip naderde aan de kust der Egeesche Zee de monding van den stroom Daghier Maskedere, ten zuidwesten van Marori, en zinderde zonder gevolg verscheidene bomme op de kust.

Roemeensch front :

Langs den Donau, geweerschoten tusschen de posten en bedrijvigheid van het geschut. Nabij Toetrakan en Silistria, alsook in de Dobroedsja, niets van belang.

Aan de kust der Zwarte Zee heerscht kalmte.

TURKSCH.

KONSTANTINOPEL, 16 November. — Bericht van het groot hoofdkwartier van 15 November :

Onze vliegeniers wierpen met goed gevolg bommen op gebouwen en op den spoorweg te Kairo.

Niets van beteekenis op de verschillende fronten.

FRANSCHE.

PARIJS, 15 November. — Bericht van 3 uur namiddag :

Ten noorden van de Somme, vorderingen aan den noordelijken zoom van het bosch Saint-Pierre-Vaast. De bedrijvigheid van het vijandelijk geschut is tamelijk levendig geweest, in de streek van Sailisel, in den loop van den nacht.

Ten zuiden van de Somme heeft de beschieting, die sedert twee dagen duurde, in de streek van Ablaincourt-Pressoire, tijdens den nacht een uiterste hevigheid aangenomen en is dezen morgen gevolgd geworden door een vijandelijk tegenoffensief, uitgevoerd door belangrijke strijdkrachten tegen de door ons den 7 November veroverde stellingen. Van aan de suikerfabriek van Ablaincourt tot aan het bosch van Chaulnes werden de aanvallen met verwoedheid geleid, te beginnen van 6 uur 's morgens. Nettegenstaande de uitgebreidheid van den aanval en het uitsluitend gebruik van vlammende vloeistof evenals van traanverwekkende obussen, heeft de vijand een bloedige mislukking geleden. Ten zuiden van de suikerfabriek, tegenover Ablaincourt en Pressoire, evenals in het bosch ten zuiden van die plaats, heeft het vuur van ons geschut en dat van onze machiengeweren de aanvalsgolven gebroken, die zware verliezen leden. Alleen eenige vijandelijke afdeelingen hebben de linie zengroep kunnen bereiken ten oosten van Pressoire gelegen. De doelmatig door ons beantwoorde beschieting duurt over heel de streek voort.

Ten oosten van Reims mislukte een vijandelijke overval op onze kleine posten voor Prosnes.

PARIJS, 15 November. — Bericht van 11 uur namiddag :

Op het Sommefront duurde het gevecht met groote kracht den geheelen dag door. De vijand heeft een groote inspanning met aanzienlijke strijdkrachten ten noorden en ten zuiden van de rivier aan den dag gelegd. De tegenstand van onze troepen heeft den aanval van den vijand weten te weren, die slechts beperkte voordeelen ten koste van zeer zware verliezen kon bereiken.

Ten noorden van de Somme, na een hevige geschutvoorbereiding, heeft de aanval tegen onze stellingen van Lesboeufs af tot ten zuiden van Bouchavesnes plaats gehad. De vijand slaagde er in onze voorposten aan de noordelijke punt en aan den oostelijken zoom van het Saint-Pierre-Vaast-bosch binnen te dringen. Overal hebben onze machiengeweren en ons versperringsvuur de vijandelijke pogingen doen mislukken.

Ten zuiden van de rivier heeft de vijand zijn aanvallen in den loop van den namiddag op het front van Ablaincourt-Bois-de-Chaulnes herhaald. Het gevecht, met hardnekkigheid geleid, eindigde met een volkomen mislukking, die den vijand gedwongen heeft in zijn vorige stellingen terug te keeren, na zware bloedige verliezen geleden te hebben. Alleen in het oostelijk gedeelte van het dorp Pressoire kon hij vooruitkomen.

Tusschenpoozend geschutvuur op het overige front.

ROEMEENSCH.

BOEKAREST, 15 November. — Bericht van den generalen staf :

Noordelijk en noordwestelijk front :

Aan de westgrens van Moldavië hebben onze troepen den vijand in het Slanic- en het Oituz-dal tot over de grens vervolgd. Wij hebben tachtig soldaten gevangengenomen en een machiengeweer buitgemaakt.

Van het Putna-dal tot Predelus geen verandering.

In het Prahova-dal zwak geschutvuur.

In de streek van Dragoslavele heeft de vijand met steun van zwaar geschutvuur opnieuw herhaaldelijk aangevallen, doch is overal teruggeslagen. Onze troepen hebben hun stellingen behouden.

In het Ait-dal heeft de vijand, ná ontvangst van versterkingen, onze troepen gedwongen in de richting van Salatruc en Brezoin een weinig terrein prijs te geven.

In het Jiuel-dal heeft de vijand zijn hevige aanvallen voortgezet en ondanks alle tegenaanvallen onze troepen gedwongen naar hun tweede schanslinie terug te trekken.

Aan de Czerna rust.

Zuidelijk front :

Aan den Donau, wisseling van geschut- en geweervuur langs de geheele rivier.

In de Dobroedsja hebben wij het dorp Bosscio aan den Donau bezet en zijn op het geheele front vooruitgekomen.

De laatste drie dagen heeft de vijandelijke luchtdienst opnieuw groote bedrijvigheid ontwikkeld. Vijandelijke vliegtuigen zijn boven Turnu Magurili, Zimnicea, de streek van Giurgiu, Tulcea Magurili, Zimnicea, de Roma verschenen en hebben er bommen geworpen die lichte schade hebben aangericht.

Bovendien zijn bommen op de hoofdstad en de omstreken geworpen, waardoor vreedzame bewoners, voornamelijk vrouwen en kinderen, zijn gedood. Bij deze gelegenheid is een groot aantal bommen geworpen op het paleis, waar de koningin met de prinsen van Roemenië woonde, maar dat zij gelukkig na den dood van prins Mircea hadden verlaten.

Herhaaldelijk, en vooral gisteren, zijn de vliegers boven kleine steden en dorpen verschenen en hebben van gringe hoogte, met hun machiengeweren, de vreedzame bevolking, die op straat liep of op het veld werkte, beschoten.

RUSSISCH.

SINT-PETERSBURG, 15 November. — Bericht van het groot hoofdkwartier :

Aan de Narajovka hebben onze troepen in de nabijheid van de hoogten ten oosten van Lipnica-Dolna den vijand uit de schansen, die hij ons aan weerszijden van den weg naar het dorp Slavenstyn had afgenomen, verdreven. Wij hebben gevangenen genomen en machiengeweren buitgemaakt. Tegenaanvallen van den vijand zijn mislukt.

ITALIAANSCH.

ROME, 15 November. — Bericht van den generalen staf :

Op het front in Trentino bedrijvigheid van de wederzijdsche artillerie, en voortdurende vijandelijke troepenbewegingen tusschen het Eisj- en het Assa-dal.

Op het front in het kustland wisseling van geschutvuur op sommige punten aan de boven en de midden-Isonzo.

Op de hoogte San Marco, ten oosten van Goerz, heeft de vijand gisterochtend met drie bataljons door sterk geschutvuur gesteunde aanvallen gedaan tegen een voorutspringend gedeelte onzer linie en tegen de daarbij aansluitende stelling « Casa dei due pini » genaamd. Vijf aanvallen zijn achtereenvolgens door onze troepen afgeslagen. Vervolgens heeft de vijand met geschut van alle kaliber deze stelling beschoten, waarvan de onzen 's middags de meest blootgestelde voorste verschansing hebben ontruimd.

Op den Karst hebben wij nog enkele frontstukken door kleine voorwaartsche bewegingen verbeterd en eenige gevangenen genomen.

Vannacht hebben vijandelijke zeevliegtuigen in de streek van Aquileja bommen geworpen, twee militairen gedood en vier vrouwen en kinderen gewond.

Als antwoord op dien aanval heeft een Italiaansch luchtsmaldeel een verrassenden aanval gedaan op de stations voor zeevliegtuigen te Prosenio en ter reede van Triest en ze met zichtbaar goed gevolg beschoten.

Vijandelijke vliegtuigen hebben eenige bommen in Goerz en in enkele plaatsen aan de beneden-Isonzo geworpen. Geen slachtoffers, geen schade.

ENGELSCH.

LONDEN, 15 November. — Vannacht hebben wij het terrein, dat wij bij de aanvallen van gisteren ten noorden van de Ancre bemachtigd hadden, in staat van tegenweer gebracht. Er zijn weer gevangenen genomen. Hun aantal zal later gemeld worden.

Ter Zee.

Aanvaring.

BERN, 15 November. — Volgens een melding van den « Petit Parisien » uit Brest zijn de Engelsche stoomschepen « City of Cairo » en « Manchester » in den mist in botsing gekomen. Beide schepen werden zwaar beschadigd en moesten op sleepouw worden genomen.

Volgens de « Echo de Paris » is de « City of Cairo » met het Grieksch stoomschip « Ersben of Syras » in botsing gekomen. Laatstgenoemd schip is gezonken. De bemanning is gered.

— NIEUW-YORK, 10 November. — De 115 personen aan boord van het getorpedeerd schip « Columbian », waren Amerikanen. De bemanning bestoeg 50 man. Overigens waren nog aan boord muilezels paarden uit Boston, van waar de «Columbian» met 1,500 paarden naar St-Nazaire in Frankrijk afgevaren was. Van hier was het schip den 2 November met den rest harer staalading naar Genua afgevaren.

— LONDEN, 15 November. — Lloyds meldt : Men gelooft, dat het Britsch stoomschip « Polpedu » werd in den grond geboord.

— LONDEN, 16 November. — De Lloyd meldt : Het Spaansche stoomschip « Oje Mendi » is in den grond geboord. De bemanning werd aan land gezet.

— BERN, 16 November. — Een telegram van de « Matin » uit Marseille meldt, dat 30 gereeden van het stoomschip « Arabia » daar met het stoomschip « Ernest Simone » aangekomen zijn.

— BERN, 16 November. — De « Matin » ontvangt het volgende telegram uit Athene : Een klein smaldeel zal eerstdaags naar Saloniki afvaren om het scheepsverkeer met Grieksche postbooten tusschen Pireus en Saloniki te verzekeren.

— KEULEN, 16 November. — Aan de « Kölnische Zeitung » wordt uit Kopenhagen bericht : De roederij van den Deenschen stoomer Ragnar ontving heden van den kapitein een radiotelegram uit Vigo, meldend dat de stoomer ten noorden van Finisterre door een Duitsche onderzeeboot tot zinken werd gebracht. De bemanning is gered. Het schip was met een kolenlading op weg van Cardiff naar Marseille.

— BERN, 16 November. — De « Echo de Paris » meldt uit La Coruna : Het stoomschip « Leo XIII » heeft op zee het verlaten brandende Noorsche stoomschip « Gamma ontmoet, dat kort daarna zonk. De lotgevallen der bemanning zijn onbekend.

— LONDEN, 16 November. — Het Engelsch stoomschip « Sara Ratcliff », dat een groote lading levensmiddelen voor rekening der Engelsche regeering aan boord had, werd door een Duitsche duikboot met twaalf kanonschoten in den grond geboord. De bemanning werd in Lissabon aan land gezet. Te gelijker tijd wordt het Fransch zeilschip « Czar Nicolas » als getorpedeerd gemeld.

Korte Telegrammen.

— KONSTANTINOPEL, 11 November. — Het Parlement werd heden namiddag, te 1 uur, in aanwezigheid van het kabinet, van de waardigheidsbekleeders van het leger, de leiders der Duitsche zendingen en de gezanten, geopend. De Sultan sprak de troonrede uit.

— SINT-PETERSBURG, 15 November. — De Doema werd na een plechtig « Te Deum », in aanwezigheid van het kabinet, geopend.

— Prinses Helena van Denemarken, de gemalin van prins Harold van Denemarken, moet een operatie ondergaan wegens kronische nierontsteking. Haar toestand is geruststellend.

— Een Amsterdamsch blad meldt uit Londen, dat de « Times » wegens den hoogen prijs van het papier, 6 centiem duurder verkocht wordt.

— Volgens een bericht uit Weltevreden zou te Bandoeng (Nederlandsch-Indië) cholera heerschen.

— « Corriere della Sera » vernoemt uit Parijs dat de vooruitstrevenden zich afgescheiden hebben van het meerderheidsblok der Doema. Aan deze gebeurtenis wordt een groote beteekenis gehecht.

— SINT-PETERSBURG, 14 November. — Het ministerie van verkeer verlangde een krediet van 71 milioen roebel voor het vergrooten van eene staatsijzermijn in het zuiden van Rusland.

— KOPENHAGEN, 14 November. — Naar « Politiken » uit Stockholm meldt, waarschuwen de Zweedsche bladen voor een al te groot optimismus omtrent de onderhandelingen tusschen Zweden en Engeland, die nog steeds tot geen uiteindelijke overeenkomst hebben geleid.

— KOPENHAGEN, 14 November. — De kommissie der Zweedsche onderhandelaars werd met twee nieuwe leden aangevuld.

— AMSTERDAM, 14 November. — Het « Handelsblad » meldt : De « Times » vernoemt uit Madrid dat een tentoonstelling van teekeningen van Ramaekers op bevel der politie gesloten werd.

— KOWNO, 15 November. — Op 15 November bracht prins Leopold van Beieren een bezoek aan het Poolsche legioen op het front.

— KOPENHAGEN, 15 November. — « Berlingske Tidende » bericht uit Stockholm : Het zeer voelbare gebrek aan brood en meel doet de levensmiddelenkommissie aan den minister van landbouw voorstellen heel den korenvoorraad van het land voor rekening van den Staat in beslag te nemen. De veldingsmaatschappij Granges onderhandelt met de Gotawerf te Götaborg over het leveren van 18 schepen vóór een waarde van 40 miljoen kronen. De schepen zullen na den oorlog in dienst gesteld worden.

— Direktor Heilbuth, eigenaar van een aantal radikale provincieladen, die dicht bij de Regeering staat, verklaarde dat men in Denemarken, den invoér van broodkaarten en suikerkaarten beoogt.

— BERN, 15 November. — De « Temps » meldt uit Ottawa : De eerste minister heeft het verzoek tot ontslagnemoing van den minister van oorlog Hughes aangenomen.

— WEENEN, 15 November. — De Duitsche gezant Tschirschky Bögendorff is heden namiddag in het sanatorium Löw overleden.

Gemengd Nieuws

Diefstal-monomanie. — Een zekere Louis X. kwam op de Kroonplaats te Elsene, een bakkerswinkel binnen en kocht daar brood. Na vertrokken te zijn, doch de deur open te hebben gelaten, keerde hij ijlings terug en sloop achter de toonbank, waar hij uit de lade een brieventasch met bankpapier ontvreemde. Doch, juffrouw R... had hem gezien en volgde hem onder den uitroep : « Dieven ». Zoodoende werd X. aangehouden, doch beweerde aan den officier van politie Delattre, dat hij aan diefstal-monomanie leed.

Cafebasse, steisel **A. V.**, de beste op de wereld, pijp naar de mode, heerlijk om uit te rooken. 11-13, Beierenstraat (rue de Bavière), Brussel 2 fr 50; 1/2 ecume, 5 frank; met mondstuk in ambre, 11 frank. Zuinig rookend, laat toe al den tabak droog te rooken. Bijzondere prijzen voor verkoopers uit de tweede hand. 3593

Diefstal overal. — Dinsdagavond, op de boot «Argus», van Mr. Art. Edmond, van Steendorp, aan de Pramenkade vastgemeerd, zijn er twee stalen kabels van 100 meter, touwen en een pomp gestolen.

— Op den Antwerpschen Steenweg, is er 517 frank en juwelen gestolen, ten nadeele van Mevr. Th...

— In de Dagerraadstraat heeft men bij Mr. Henri C... alle kleedingsstukken die aan den kapstok in den gang hingen, gestolen.

— In den nacht zijn inbrekers over het balkon van de eerste verdieping van het huis n. 29, Nijverheidsplaats, waar de verzekeringsmaatschappij « L'Union Belge » gevestigd is, naar binnen gedrongen. In een van de vertrekken hebben zij een gat in den vloer gemaakt en de planken van den vloer, op 40 centimeter breedte, uitgezaagd, doch het plafond was te sterk. Dit is zeer gelukkig geweest, want daaronder stonden de brandkasten. Uit kwaadaardigheid hebben zij, omdat hun dit niet gelukt was, een koffertje trachten open te maken, doch dit mislukte eveneens, zoodat zij zonder iets mede te nemen weer vertrokken zijn. Een onderzoek is ingesteld. Mr. Vand B..., bewaker van het openbaar tuintje, herinnerde zich op 13 November ll. tusschen 3 1/2 en 4 uur, een kerel gezien te hebben, die het huis erg stond op te nemen. Het signalement van dien persoon is overal aangegeven.

— In de Brogniez-straat, ten huize van Mr. Alfons B..., is er ook ingebroken. De meubels zijn nagezien en een gouden ring met briljanten bezet, een paar oorbellen, een gouden armband en een som van 850 frank is gestolen.

Zakkenrollers. — Maandagavond is Mr. Louis H..., uit Leuven, het slachtoffer geworden van een zakkenroller. Bij het instappen in de tram van den buurtspoorweg van Leuven op de Daillyplaats, heeft men hem zijn brievenlasch, die veel geld bevatte, ontvreemd.

— Aan Mevr. Marguerite V.... Henri-Jacobsstraat, is haar handtaschje bevattende geld, zakenpapieren en toilethenoodigdheden, op de tram 94, Luxemburgplaats, ontstolen.

Overreden. — Jozef V..., 19 jaar oud, liep Dinsdag in de Bergstraat achter een handkar beladen met koopwaar. Toen hij voor de tram wilde uitwijken, haakte hij zijn kar aan een vrachtwagen die van de tegenovergestelde richting aankwam. Zoodoende werd hij op den grond geworpen en zwaar gewond naar het Sint-Janshospitaal vervoerd.

Kleine Kroniek

Onze gemeenteraden.

De gemeenteraad van Koekelberg is verleden Zaterdag om 8 uur bijeengekomen.

Schepen Fourez stelt voor een krediet van 1,100 frank aan de burgerlijke godshuizen toe te kennen voor den aankoop van vleesch, andere eetwaren en de verwarming; dit wordt aangenomen.

De burgemeester stelt voor een som van 100 frank aan de dakloozen toe te kennen.

Na een stormachtige bespreking, in den loop van dewelke geklaagd werd over de onvoldoende hulp aan de vrouwen der soldaten verleend, werd het voorstel van den burgemeester aangenomen.

Na een woordenwisseling tusschen den burgemeester en M. Hellinckx wordt op voorstel van schepen Fourez een bijgevoegd krediet van 1,625 frank voor het aandeel der gemeente in de Brusselsche spijshuizen goedgekurd.

Ten slotte wordt nog een voorstel tot het aangaan van een leening van 120,000 frank bij het Gemeente-Krediet aangenomen.

De zitting wordt te 9 uur 30 gesloten.

Te Laken.

Maandag, te 2 uur, kwam de Lakensche gemeenteraad bijeen.

In geheime zitting werden verscheidene besluiten genomen omtrent vergoeding aan het gemeentepersoneel, schoolexcursies, afschaffing van de huishoudschool, enz.

De zitting werd om 4 uur gesloten.

DAGELIJKSCH PRAATJE

Kunst van Noord en Zuid.

Hoewel ook onzijdige landen over 't algemeen door den oorlog te lijden hebben, schijnt het wel, dat er in Nederland nog evenveel aan kunst wordt gedaan als vroeger. Te Amsterdam heeft een kunstveiling plaats gehad van moderne schilderijen, waar sommige doeken tot 24,200 gulden werden verkocht. Zeggen wij tusschen haakjes dat ook van den Antwerpschen meester Theodoor Verstraete een schilderij ter veiling kwam en een liefhebber vond.

Anderzijds wordt er ook aan kubisme en futurisme gedaan, — ik verzeker u, dat 't waar is! — en aan het hoofd van die ultra-moderne beweging staat, naar 't schijnt, Bernard Canter, van wien ik u reeds gesproken heb. 't Is deze die erover klaagde, dat geen van de door hem geschreven tooncelwerken opgevoerd werd, en die nu kubisten- en futuristenteekenwerk ten toon stelt. « Het zijn meestal, zoo schrijft een krant, filosofische bepeinzingen en overdenkingen door krullen, drie-, vier- en andere veelhoeken in beeld verfoond. Als er onder eene teekening staat : « Overwegingen bij het zien van een kind dat het zuur in de darmpjes heeft », ofwel « Gedachten op een koncerto bij het zien van een asthmatieken trompetter », dan moet ge maar trachten die gedachten en overwegingen uit de lintwormen, hoeken, punten en kanten te halen, die de teekening samenstellen »

Er is echter iets ernstigers op til. De hernieuwde belangstelling voor oorspronkelijke Nederlandsche muziek en operakunst heeft « De Amsterdammer » er toe geleid, met behulp van eenige kunstvrienden, een bedrag van duizend gulden uit te loven voor een oorspronkelijk en onuitgegeven zangspel (libretto en muziek) dat door een reeds aangestelde jury zal worden uitgekozen. Het auteursrecht blijft aan de kunstenaars, iets, wat niet meer dan rechtvaardig is, want vooral de toondichter zou het zich beklagen een werk, dat hem vele maanden arbeid heeft gekost en dat bijval oogst, voor vijfhonderd gulden — zijn aandeel in den prijs — voor goed af te staan. (Als men nagaat dat een klein tafereeltje van Henriette Ronner, in hoogervermelde kunstveiling, en dat « Spelende Katjes » voorstelt, voor 825 gulden werd verkacht !)

Nu moet ik u onbewimpeld verklaren dat ik er niet zeker van ben of uit die opera-prijsvraag iets goeds zal voortkomen. Te dikwerf reeds werd de ervaring opgedaan dat de tooneel- of zangstukken, die voor een prijskamp werden vervaardigd, zelfs niet een middelmatigen bijval oogstten. Is het, omdat de kunstenaars den tijd niet hadden om hun gedachten te laten rijpen, omdat ze verplicht waren voor een gestelden datum met hun geesteskind klaar te zijn, en dus naar de zeldzame oogenblikken van ingeving niet konden wachten ? Best mogelijk. Maar er zullen ook menschen gevonden worden die zeggen, dat de kunstenaars soms dien spoorslag noodig hebben, omdat ze, met hun aangeboren loomheid, anders zouden blijven wachten naar een steeds wegblijvende inspiratie..... Wat er ook van zij, we staan voor een onbetwistbaar feit, dat de tooneel- en zangwerken, die voor prijskampen werden vervaardigd en door een jury werden bekroond, niet of weinig inslaan. We hebben voor eenigen tijd in een Antwerpschen brief van de GAZET VAN BRUSSEL gelezen dat in de Scheldestad, waar prijskampen voor Nederlandsche tooneelwerker bestaan, en waar de met toelagen bedeelde schouwburgen verplicht zijn de bekroonde werken op te voeren, de schouwburgbesturen schrikken en beven voor die verplichting, omdat het sukses nooit de moeite der instudeering loont. Men moet gaan denken dat men geen kunst kan vervaardigen op bestelling.

Maar in het berichtje uit « De Amsterdammer » staat niet vermeld of ook Zuid-Nederlandsche tooneelschrijvers en toondichters aan den prijskamp mogen deelnemen. Ik durf hopen, dat zulks onder het woord « oorspronkelijk » verstaan is. Immers, waar in Vlaanderen een letterkundige prijskamp werd uitgeschreven, mochten de Noord-Nederlanders altijd meedingen, en niet zelden veroverden ze den prijs. In schouwburgen, die toelagen genieten, worden hun stukken gerekend bij de oorspronkelijke, en komen ze in aanmerking voor het getal Nederlandsche bedrijven, die naar opdracht van het lastkohier jeder jaar moeten opgevoerd worden. Ik zou graag gezien hebben dat er, in « De Amsterdammer » een kleine nota hadde bijgestaan : « Het spreekt vanzelf, dat ook Vlaamsche zangspelen mogen ingezonden worden. » Maar van den anderen kant veronderstel ik, dat zulks zóó van zelf spreekt, dat de opstellers gemeend hebben die nota te mogen weglaten.

Als het zoo is, dan is er meer kans voor, dat er wat van terecht komt. Want voor het zangspel zijn we in Zuid-Nederland nog niet al te ver achteruit, en de Vlaamsche Opera van Antwerpen heeft alreeds bewijzen geleverd, dat er onder onze zangspelschrijvers en toondichters mannen van talent zijn.

Trouwens, de bijval van Jan Blockx' « Herbergprinses » in Nederland is daar, om er bij onze Noorderbroeders aan te herinneren.

STAF.

BINNENLAND.

UIT GENT

Voor de bijenteelers.

De leden van den bijentelersbond « De Vlaamsche Bie », die reeds een aanvraag hadden ingezonden bij den sekretaris van den bond ter bekoming van bijensuiker, worden verwittigd dat zij geen tweede aanvraag meer moeten insturen, goedgekeurd door den politiekommissaris zooals onlangs werd kenbaar gemaakt, aangezien het voedingskomiteit de aanvragen door den bond ingediend als regelmatig beschouwd. Zij gelieven echter aan den sekretaris van den bond hunne gelden voor den aankoop te laten toekomen.

Aflevering van vleeschmeel.

Het Landbouwkomiteit van Oost-Vlaanderen zal vleeschmeel, bij hoeveelheden van 5 en 10 kilo, afleveren, Zaterdag 18 November, van 5 tot 7 uur namiddag, in het « Landbouwershuis », Gouden Leeuwplaats, te Gent, aan de inwoners van stad en voorsteden, voor de voeding van kiekens, honden of andere dieren waarvoor het hoofdzakelijk wordt benuttigd.

Gevallen.

De genaamde Johanna Semmortier, 76 jaar oud, is gisteren van de trappen der Lakenhalle gesukkeld en werd den rechterarm gebroken. Een geneesheer gaf haar de noodige zorgen en deed haar naar hare woning overbrengen.

De kolennood.

Volgens de « Journal de Gand », zou de Duitsche overheid er toe besloten zijn, al de ledige schepen die van het Noorden naar Gent afvaren ter beschikking van den gasdienst te stellen. Dit op aanvraag van het gemeentebestuur.

Zij zou, in plaats van den korsten weg te nemen, een omweg langs Bergen maken, waar gereedliggende vrachten kolen zouden worden ingescheept om zoodoende den minst mogelijken tijd te verliezen. Deze kolen zouden dan rechtstreeks naar Gent worden overgebracht waar ze onmiddellijk zouden worden gelost.

Door de zorgen der stad zouden hier groote voorraadsmagazijnen worden opgericht om, in geval van onderbreking in de verzending, in den nood te kunnen voorzien.

Slechts het merk Osram waarborgt de echtheid van de lamp Osram met getrokken metaaldraad, waarvan de hoedanigheid overal gewaardeerd wordt.

Voor de gaskolen levert dit geen bezwaar op, de magazijnen van de gasfabriek ruim genoeg zijnde om overgroote hoeveelheden te bergen.

Voor de huiskolen zou men over de magazijnen der handelaars beschikken. Voor de nijverheidskolen zou men magazijnen moeten kunnen vinden die dicht bij een aanlegplaats zijn gelegen en per ijzerweg zijn verbonden.

De « Journal de Gand » voegt er aan toe, dat men binnenkort de oplossing van het kolenvraagstuk bevredigend zal mogen te gemoet zien.

UIT ANTWERPEN

Onze trams.

Men is nu weer volop aan 't opbreken in de Sint-Jacobstraat, in voortzetting met de gedane herstellingen in de Lange Nieuwstraat. Is men nu ook van plan de St-Jacobsmarkt en Kipdorp voor een tijdje van alle tramverkeer te berooven ?

Aanhouding.

In onze stad werd gisteravond, omstreeks 7 uur, in de Onderwijsstraat een 44-jarige vrouw aangehouden, die op 10 November ll. door de Boetstraffelijke Rechtbank van Antwerpen wegens aanhitsing tot ontucht tot 8 maand gevang was veroordeeld geworden. Zij werd aanstonds opgesloten.

Jonge beunhaas.

In de Lange Potmoerstraat werd gisteravond een jonge deugniet gekapt die drager was eener koord van ongeveer 12 meter lengte en zó centimeter dikte, alsook eener dunnere koord van ongeveer 8 meter lengte. De kleine kon de herkomst dezer koorden niet aanduiden. Naar alle waarschijnlijkheid komen dezen voort van een brouwerswagen.

UIT HENEGOUWEN

Te Monceau.

Het Parket van Charleroi is te Monceau afgestapt in het bevoorradingskomiteit en bij bevoorraders, tengevolge van een aanklacht van verduistering.

Wraakneming.

Uit wraak hebben kwaaddoeners 8 zwijntjes, behoorende tot Louis Catrain, pachthouder te Viesville, doodgeslagen door middel van baksteenen.

Te Peissant-bij-Erquelinnes. — In vrijheid stelling van den veldwachter.

In een harer vorige nummers, heeft de GAZET VAN BRUSSEL de aanhouding gemeld van veldwachter Dieumont, van Peissant, met beschuldiging van verduisteringe der zeep van het Komiteit. Bij een verhoor op het gerechtshof van Charleroi, kwam nu aan het licht, dat de veldwachter zich had opgeofferd om zijn burgemeester te redden die zelf van de zaak had gebruik gemaakt om zijn zak te vullen. Oogenblikkelijk werd veldwachter Dieumont in vrijheid gesteld. De burgemeester zal den 18 December a. s. gecoordeeld worden.

Te Forchies-la-Marche. — De tyfus.

Verscheidene tyfusgevallen, welke den dood voor gevolg hadden, werden vastgesteld te Forchies. Veiligheidsmaatregelen zijn in der haast genomen om de schrikkelijke ziekte te bestrijden.

Te Jumet. — Veroordeelingen.

Een-en-veertig personen die deel hadden genomen aan de plundering van een aardappelmagazijn, zijn door de rechtbank van Charleroi tot het betalen van boeten veroordeeld, afwisselende tusschen 10 en 50 frank.

MARIUS.

GERECHTSHOVEN.

GEWETENLOOZE BAKKERS.

Zaak van V... en C...

Niet minder dan vijf gedagvaarden, allen bakkers, zijn in de zaak betrokken. Van V.., Cast.., L.., M.., en Sm.. De bijzonderste beklaagde is niet verschenen.

De vier laatste aangeklaagden worden beschuldigd in Februari en Juli 1915, bloem verkocht te hebben aan den beschuldigde Van V... Door allerhande oneerlijke middelen slaagden zij er in meer bloem van het Voedingsbestuur los te krijgen dan zij wel recht hadden. Cast... die kon zoo 120 kilo bloem per dag uitsparen.

Het gerecht toonde zich buitengewoon streng : Van V.. werd veroordeeld tot 1 jaar gevangenis en 26 frank boete voor ontvreemding; voor verheeling, 1 jaar gevangenis en 26 frank boete.

Cast..., voor ontvreemding, 1 jaar en 26 frank boete. Het gerecht beveelt de onmiddellijke aanhouding.

L... en M... krijgen 6 maand gevangenis en 26 frank boete; Sm..., 4 maand en 26 frank boete.

× × ×

Zekere C..., bakker, had aan B..., handelaar, aanzienlijke hoeveelheden bloem verkocht, welke hij aan het Voedingsbestuur had weten te ontfutselen.

C... krijgt daarvoor 1 jaar gevangenis en 26 frank boete; zijn echtgenoote, die de bloem aan den kooper had geleverd, komt er van af met 6 maand en 26 frank. Het Hof beveelt de onmiddellijke aanhouding, maar de twee beschuldigden hebben zich wel gewacht op te komen. B... krijgt voor zijne rekening 6 maand gevangenis en 26 frank boete.

DIEFSTAL.

Het Gerechtshof heeft op 9 November ll. een zekere Y..., uit Sint-Joost-ten-Noode, tot 2 jaar gevangenisstraf en 26 frank boete, met nog 5 jaar persoonlijke toezicht, veroordeeld, die in April op de Zuidstatie van een rijveraar uit Gilly, een brieventasch met 4,000 frank gestolen had.

Het Leven onzer Maatschappijen

VOLKSOPBEURING BRUSSEL.

Afdeeling « Volksontwikkeling ».

Zondag, te 4 uur, vierde « Kinderuurtje » te Ukkel-Sint-Job, steenweg van Sint-Job, 341.

Zullen vertellen : Mevr. M. P. Davreux en de heer A. Peeters.

KUNST EN WETENSCHAP

SIENKIEWICZ †.

FRANKFURT A. M., 16 November. — Uit Bern wordt aan de « Frankfurter Zeitung » gemeld : De Poolsche dichter Hendrik Sienkiewicz is gisteravond te Bevey, op 70-jarigen ouderdom gestorven. Tijdens den oorlog verbleef hij nog eenigen tijd te Weenen, daarna te Warschau, om de laatste maanden in Zwitserland door te brengen om gezondheidsredenen.

Aanplakbrieven, Besluiten en Mededeelingen

Brussel, den 12 November 1916.

Gouvernement van Brussel
en Brabant.

KENNISGEVING

aan al de burgemeesters van Groot-Brussel en Brabant.

De overbrenging der werkloozen en werkonwilligen, die ten laste der openbare ondersteuning vallen, is door den heer gouverneur-generaal met het raadt in het beheer der geheele Belgische bevolking bevolen geworden. Het doel van dezen maatregel is, den reeds sedert jaren tot werkloosheid gedoemden arbeidskrachten in Duitschland gelegenheid te verschaffen, die zij in België hoofdzakelijk wegens gebrek aan grondstoffen niet konden vinden.

Het is de plicht van alle Belgische gemeentebesturen dezen maatregel te ondersteunen. Alle burgemeesters hebben onverwijld de verlangde lijsten der werkbeden, die geene voldoende bezigheid hebben, op te maken en dezelve den Kreis-Chef — voor Groot-Brussel de Kommandantuur — te laten geworden. De gemeenten moeten er zich van heden af iederen dag aan verwachten, hare werkloozen voor de overbrenging gereed te moeten maken.

In de gemeenten, welke de lijsten niet tijdig indienen, zal de Duitsche overheid zelf de over te brengen personen aanduiden. Zij beschikt echter noch over den tijd, noch over de middelen om de verhoudingen van iederen persoon afzonderlijk te onderzoeken. Wanneer dus bij de aanduiding der over te brengen personen strengheden en misgrepen voorkomen, komt zulks op de verantwoordiging van de burgemeesters, die hunne medewerking hebben geweigerd. Ik vestig voorts de aandacht op de omstandigheid dat werkbeden die eenmaal naar Duitschland overgebracht zijn, vooreerst slechts in zeer dringende en genoegzaam gegronde uitzonderingsgevallen naar België zullen kunnen terugkeeren.

Tegen de burgemeesters, die de lijsten niet of op nalatige wijze opmaken, zal ik met alle strengheid optreden, niet alleen wegens ongehoorzaamheid aan de Duitsche verordening, maar ook wegens plichtverzuim tegenover de aan hunne zorgen toevertrouwde bevolking.

De Goeverneur,
HURT, luitenant-generaal.

Tooneel, Koncerten en Vermakelijkheden

ZATERDAG, 18 NOVEMBER.

Alhambra. — Te 9 uur : « Kleine Menschen ».
Koninklijke Vlaamsche Schouwburg. — Geen vertooning.
Molière. — Te 9 uur : « Antoinette Sabrier ».
Bonbonnière. — Te 9 uur : « Le Goût du Vice ».
Bourse. — Te 9 uur : « La Traviata ».
Folies-Bergère. — Te 9 uur : « La Chaste Suzanne ».
Gaîté. — Te 8 3/4 uur : « La Dame de chez Maxim's ».
Galeries. — Te 8 1/4 uur : « Faust ».
Palais de Glace. — « La Belle au Bois Dormant ».
Scala. — Te 9 uur : « La Veuve Joyeuse ».
Vieux-Bruxelles. — Te 9 uur : « Claudine. »
Winter Palace. — Te 9 uur : « Suzette ».
Cinéma Panthéon (Noordlaan, 152). — Programma dezer week : Koning Motor; Snakerij; De Bom; De Hand van Nemesis; Uitstap in het eiland Jersey.

Toneelen van Schouwburgen en Bioskopen

MOLIERE-SCHOUWBURG. — Ter herhaling, dezen avond, te 9 uur, vertooning van « Antoinette Sabrier », heel bijspel in drie bedrijven, van Romain Coolus, met Mevr. Reine Christian in de rol van Antoinette Sabrier. — Het verhuurbureel is alle dagen open, van 11 tot 8 uur.

De Leeuw van Vlaanderen.

Geschiedkundige roman

door **HENDRIK CONSCIENCE.**

« Gij denkt wel; er schuilt iets anders onder, en dit is de knoop, die ik ga ontbinden. Gij hebt altijd gedacht, meester Jan, dat ik te lijdzaam en te traag was, maar luister, wat ik doed, terwijl gij uit wraaklust het bloed der vijanden nutteloos doedt stroomen. Ik heb onze pogingen tot vrijmaking des vaderlands aan onzen graaf Gwijde bedektelijk doen kennen, en hij heeft ze met zijne vorstelijke goedkeuring bekrachtigd. Nu zijn wij geene muitelingen meer, mijn vriend, nu zijn wij wettige veldoversten onzes landheers !... »

« Dank zij u, o meester ! » riep Breydel in verrukking uit; « nu versta ik u. Hoe trotsch klopt mij het hart bij dien eerenaam ! Ja, nu gevoel ik mij een waardig krijger. De Franschen zullen die verandering ter degen gewaar worden ! »

« Van deze goedkeuring heb ik gebruik gemaakt, om al de vrienden des vaderlands geheimelijk tot eenen algemeenen opstand te roepen, en dit is mij gelukt : op de eerste uitnoodiging zullen in alle steden van Vlaanderen moedige Klauwaarts als uit den grond oprijzen...»

De deken der wevers werd door een heilvol vooruitzicht ontroerd; terwijl een traan onder zijn ooglid glom, drukte hij de hand van Breydel en, zijne afgebrokene rede hervattende, sprak hij :

« En dan, mijn heldhaftige vriend Breydel, o ! dan zal de zon der vrijheid in Vlaanderen geenen enkelen bevenden Franschman meer beschijnen, en uit schrik voor onze wraak zullen zij ons den Leeuw wedergeven. Aan ons, — aan ons, zonen van Brugge, zal Vlaanderen zijn verlossing schuldig zijn ! Wordt uw geest niet door edele trotschheid vervoerd bij die overtuiging ? »

Breydel omarmde de Coninck met onstuimige blijdschap.

« Vriend, vriend ! » riep hij, « uwe woorden vloeien zoo zoet over mijn hart; een onbekend gevoel ontheft mij : Ik ben de gelukkigste mensch op aarde. O, vaderland, hoe groot maakt gij de zielen dergenen, die u beminnen ! Zie meester, op dit oogenblik zou ik mijnen naam van Vlaming voor de kroon van Philippe le Bel niet verruilen ! »

« Gij weet nog alles niet, meester. De jonge Gwijde van Vlaanderen en Jan, graaf van Namen, hebben met ons samengespannen; mijnheer Jan Borluut zal de Gentenaren aanbrengen; in Oudenaarde hebben wij mijnheer Arnold; in Aalst Boudewijn van Papenrode. Mijnheer Jan van Renesse belooft ons al zijn vassalen uit Zeeland, en nog meer machtige leenheeren ons bijstaan. Wat zegt gij nu van mijne lijdzaamheid ? »

« O, ik bewonder u, vriend, en dank God innig, dat Hij u zooveel vernuft geschonken heeft. Nu is het met de Franschen gedaan; ik geef geene zes Grooten voor het leven van den laatste ! »

« Het is heden om negen uur in den morgen, dat de Vlaamsche heeren moeten bijeenkomen, om den dag der wraak te bepalen. De jonge Gwijde blijft als veldheer onder ons; de anderen keeren onmiddellijk naar hunne leenen terug, om hunne mannen gereed te houden. Het zou raadzaam zijn, dat gij ook met mij derwaarts gingt, dan zoudt gij de genomen maatregels bij gebrek aan kennis niet verijdelen. Wilt gij met mij naar Witbosch bij den Dale reizen ? »

« Het zij volgens uwe begeerte, meester; maar wat zullen onze gezellen over onze afwezigheid zeggen ? »

« Daarin is alreeds voorzien; ik heb hun mijn vertrek kenbaar gemaakt en het opperbevel den deken Lindens overgegeven : hij zal zich met onze mannen naar Damme begeven en ons daar afwachten. Kom, wij vertrekken terstond; want het wordt klaar dag. »

Met allerhaast werden er twee zadelpaarden bereid, en nadat Breydel de noodige bevelen aan zijne beenhouwers gegeven had, verlieten de twee dekens het dorp Sint-Kruis. Gedurende deze snelle reis was het hun niet mogelijk veel te spreken; echter antwoordde de Coninck met korte gezegden op de vragen van Breydel, en ontvouwde hem het groote ontwerp der algemeene verlossing.

Na gedurende een uur met lossen toom gereden te hebben, zagen zij de gescheurde torens van Nieuwenhove boven de boomen uitsteken.

« Dit is immers Nieuwenhove, waar de Leeuw zooveel Franschen verslagen heeft ? » vroeg Breydel.

« Ja, nog eene halve mijl van het Witbosch. »

« Gij moet bekennen, dat men onzen heer Robrecht niet beter kon doopen; want hij is een moedige Leeuw, als hij het zwaard in de vuist heeft. »

Eer Breydel deze woorden geëindigd had, waren zij ter plaatse, waar de zwarte ridder de schakers der maagd had bevochten; zij zagen de bebloede lijken op de aarde liggen.

« Het zijn Franschen ! » morde de Coninck, nevens de baan voorbijrijdende. « Kom voort, meester, wij mogen ons niet ophouden. »

Breydel bezag dit ijselijk tooneel met blijdschap; hij dreef zijn paard heen en weer over de uitgestrekte lijken en verpletterde het beest ze te vertreden. Op den roep van de Coninck gaf hij geene acht, en vertrapte het eene lichaam na het andere met eene wreede nauwkeurigheid. De deken der wevers moest tegen dank bij hem terugkomen.

« Maar, meester Breydel, » riep hij, « wat doet gij ? Om Gods wil, houd op ! Gij neemt eene eerlooze wraak. »

« Laat mij doen, » antwoordde Breydel; « gij weet niet, dat het deze soldeniers zijn, die mij in het aangezicht geslagen hebben. — Maar wat is dit ? Luister ! Hoort gij ginds in de puinen van Nieuwenhove geene klanken als de klacht eener vrouw ? O, welke gedachte ! Zij hebben de jonkvrouw Machteld langs hier uit Male vervoerd..... »

Op hetzelfde oogenblik sprong hij van zijn paard, en, zonder het ergens aan te binden, liep hij uit alle kracht naar de puinen. Zijn vriend volgde hem na, doch Breydel was reeds op den voorhof van het slot, eer de Coninck van zijnen draver gestegen was. Deze gebruikte nog eenige oogenblikken, om de twee paarden bij de baan vast te maken. Hoe meer Breydel bij de puinen naderde, hoe klaarder hij de klachten der maagd hoorde. Dewijl hij den ingang der plaats, waar hij zich bevond, niet ras genoeg kon ontdekken, klom hij op eenen hoop steenen en zag door het venster in de zaal. Hij herkende Machteld bij den eersten blik : maar de zwarte ridder, die haar wilde onthelzen en tegen wien zij zich wanhopiglijk verweerde, kon hem slechts een vijand toeschijnen. Op deze gedachte trok hij de hijl van onder zijnen kolder, klom op den dorpel van het venster en liet zich als een steen op den vloer der zaal vallen.

« Booze schaker ! » riep hij den zwarten ridder toe, « eerlooze Franschman ! — gij hebt lang genoeg geleefd ! Gij zult niet ongestraft de handen op de dochter van den Leeuw, mijnen heer, gelegd hebben ! »

De ridder stond als verstomd op die plotselinge verschijning en had de bedreiging van den deken met verbaasdheid aangehoord; doch nadat hij zijne oogen van den beenhouwer op het venster had gewend, herstelde hij zich eenigszins en antwoordde :

« Gij bedriegt u, meester Breydel, ik ben een zoon van Vlaanderen. Bedaar. De dochter van den Leeuw is gewroken. »

Breydel wist niet wat denken; hij trilde nog van toorn, maar de woorden des ridders, die in de Vlaamsche taal antwoordde en hem bij den naam kende, hadden macht genoeg om hem te wederhouden. Machteld had zich geenszins bij de verschijning van Breydel verschrikt : in hare dwaling overtuigd zijnde, dat de zwarte ridder een harer schakers was, lachte zij met vreugde en riep :

« Dood hem ! Hij heeft mijnen vader gekerkerd, hij wil mij bij de booze Johanna van Navarra voeren, de valschaard ! Waarom wreekt gij het bloed uwer graven niet, Vlaming ? »

(Zie vervolg Zondag.)

HUIS VAN EERSTEN RANG hebbende bestellingen in portefeuille en kapitaal, wenscht in betrekking te komen met ZEEPPOEDERFABRIEK

OFWEL MET

Geautoriseerden Fabrikant die bekwaam is de bestellingen regelmatig af te leveren.

Aanbiedingen onder letters : **A. B. 32 - Publiciteitsbureel, Nieuwstraat 36, BRUSSEL.**

IK KOOP DE POSTZEGELS

en ik betaal voor de zegels overdrukt « BELGIEN » de helft hunner naamwaarde, uitgezonderd voor de 5 cm., tegen 1 cm. stuk, 10 cm., tegen 1 cm., en 25 cm., tegen 6 cm. Goede prijzen voor oude zegels. 3673
DE ZEGELBEURS, V. WALTER, *Kopenhagen.*

Handelaren en Particulieren

alvorens aankondigingen te doen vraagt prijzen aan het
Publiciteitsbureel P. HOEBEN
75, Anspachlaan, 75, BRUSSEL-BEURS
dat U gaarne nadere inlichtingen van welken aard ook verstrekken zal

---

PAS VERSCHENEN

Almanak van Leuven
1917

Met kuchten, volksliederen, begangenissen, oorlogsverhalen, zaaien en planten, enz.

Prijs : **12 centiemen.** — Verkrijgbaar bij al onze verkoopers. — DEPOTS : **Antwerpen,** Bestelhuis, Lombardvest, 34. — **Brussel,** Wwe Flies, Brockstraat, 21, en Huis Decleene, Petersfriestraat, 18-20. — **Diest,** Jos. Declen, Demerstraat.
DEPOTHOUDERS WORDEN GEVRAAGD.
Zich te wenden tot de uitgevers : ***Lovania,*** Statiestraat, 148, LEUVEN. 3990

Geheime Ziekten
WATERORGANEN - BLAAS - NIEREN
20 JAREN BIJVAL
De WITTE CAPSULEN van Dr. Davidson
genezen radikaal zonder werkvermindering op allen ouderdom en bij beide geslachten, alle ziekten en inflamatiën der waterorganen, Blaas en nieren, Pisouisverengingen, Lendepijnen, steen, troebele-, pijnlijke- of brandende waters, speen. Nooit geene mislukking, zelfs bij de ouderlingen en in de ergste gevallen
APOTHEKEN. **3 fr. de doos** 3203
15, Kruisvaartenstraat, Brussel, De Beul, 57, Lange Nieuwstr. en Breedenraedt, Charlottalei, 2, Antwerpen: De Moor, Brugstraat, 55, Gent.

Kleine Aankondigingen

TARIEF :

De vier regels (minimum)	fr. 0.50
De bijkomende regel	fr. 0.20

Onderwijs

SNELSCHRIFT. Lessen door gediplomeerden leeraar. Beste uitkomsten in weinig tijd. — Matige prijzen. — A. T. B. 75, Anspachlaan, G. v. B. 3001

GEDIPLOMEERD onderwijzer geeft les Vlaamsch, Fransch. Bijz. voor onregelmatige leerlingen. Schrijven Z. O. W., bureel van 't blad. 3704

Russische taal
Theorie en gesprek, gegeven door Russischen hoogeschoolstudent. Voordeelige voorwaarden. Schrijven bur. blad, R. 3710

Dienstaanbod

MEN vraagt voor LEUVEN en omstreken, goede verkoopers vr GAZET VAN BRUSSEL. Zich bevragen in ons depôt, 148, Statiestraat.

MEID gevraagd, 17 tot 20 jaar leeftijd. Zich aanbieden : Veuiemans, Lac wenstr., 21, Brussel. 3976

MEN VRAAGT 2034
GoedeVerkoopers
voor een Vlaamsch dagblad
Vast loon : 1 fr. 50 per dag
Zich wenden of schrijven
Ottetstr., 19. Brussel-Kuregem

JONG meisje, 20 tot 25 jr oud, g. in 't vlaamsch en fransch kunnende vertalen, wordt gevr. Schr. Office Publicité La Louvière. 3829

MEISJE vraagt plaats als meid voor alle werk of als kindermeid. Adres Vogelzangstraat, 20, Achterenberg-Cortenberg. 3933

MEN vraagt stille gezonde meid voor alle werk, van 35 tot 45 jaar. 3939
127, Leuvensche straat, Vilvoorde.

MEN VRAAGT meisje van den buiten voor alle werk, reeds gediend hebbend, van 20 tot 25 j. leeftijd, voor huisgezin van 2 personen. Goed loon. 3955
105, Piersstraat (r. Piers).

Dienstaanvraag

JONGELING, oud 16 jaar, steun van zieke moeder, vraagt plaats als loopjongen of wat ook. Adres: Wagner, Karel, 40, Samaritaanschestraat (rue de la Samaritaine). 753

WERKVROUW
Echtgenoote van in dienst zijnden soldaat vraagt werk voor heele of halve dagen. Mev. De Backer, Gasstraat, 100, Laken. 3952

Deftige juffer, 32 j., nog nieuw gediend hebb., vr. plaats als winkeljuffer. Voorwaar. volgens tijdsomstandigheden. Schr. O. P., Bagattenstr., 26, Gent. 3932

WERKVROUW, echtgenoote van in dienst zijnde soldaat, vraagt dringend om werk. Adres : A. Boucher, Statiestr., Asschc. 3654

WERKVROUW
Zeer oppassende vrouw biedt zich aan als dusdanig. 3908
Adres: Vanoy, Voorspoedstr., 56.

GEHUWD huisgezin, zonder kinderen, vragen plaats, Kasteel of Hôtel, als binnenknecht en keukenmeid. Goede getuigschriften. A. Baro, Salvatorstraat 174, Gent. 3932

Varkensslagers
Goede knecht biedt zich aan. Adres: Louis Solie, 103, Wayezstraat, Anderlecht. 3954

Groothandel in Papieren
Gustave GIRALDO
FIRMA BESTAANDE SEDERT 40 JAREN
BRUGGE-Leeckhoutstr.-BRUGGE
Fabriek van alle soorten van Papieren Zakken en Etiketten.- Omslagen voor Banken, Stalen, Waardepapier., enz. Allerhande zakken voor Winkeliers, Pasteibakkers, Beschuitbakkers, Suikerijfabriekant., Apothekers, Modisten, enz. Rondellen met en zonder kanten voor Pasteibakkers. - Bijzonderheid van kantenpapieren. - Papieren voor Spekslagers, Winkeliers, Brouwers, enz. 3411
Inpak-papieren in alle Formaten
:- Riemen, Rollen en Bobijnen -:

Slotenmakers-Blikslagers
voor Automobieldragers en andere Persgedeelten
WORDEN GEZOCHT
Terstond aan 't werk tegen hoog loon
Press- Stanz- und Ziehwerke Rud. Chillingworth A.-G.
BENRATH/RHEIN, Kappelerstr. 51

Serruriers et Ferblantiers
pour supports d'Automobile et autres parties de Presse
... SONT DEMANDÉS ...
Mis à l'œuvre de suite contre fort salaire
3980
Press- Stanz- und Ziehwerke Rud. Chillingworth A.-G.
BENRATH/RHEIN, Kappelerstr. 51

Moderne Fakulteiten te Luik
Hooger Instituut van Onderwijs
- Voorbereidende afdeelingen - tot de verscheidene loopbanen
GESTICHT IN 1882 3357
De inschrijvingen kunnen genomen worden alle dagen, van 9 tot 11 en van 2 tot 4 uur.
29, r. des Augustins, LUIK

Heeren Annoncieerders!
De **Gazet van Brussel** is veel gelezen geheel Vlaamsch België door, is het eenig blad der hoofdstad dat thans verspreid wordt te BRUGGE, BLANKENBERGE, OOSTENDE en andere kustplaatsen.
Wilt gij aan de inwoners dier steden Uwe waren aanbevelen maakt gebruik van de
PUBLICITEIT VAN ONS BLAD
ZULKS MOET VRUCHTEN DRAGEN.
Vraagt nog heden onze tarieven aan, die HOOGST BILLIJK zijn.

Voor Uwe
Fotografische Vergrootingen
wendt U rechtstreeks tot het
Speciaal huis MEINHARD
71, FONSNYLAAN, 71, BRUSSEL-ZUID
Van iedere, zelfs verbleekte photo, maken wij eene gelijkende artistieke vergrooting
VOOR DEN PRIJS VAN 10 FRANK 3041
Wij hebben geen reizigers noch vertegenwoordigers

---

20 JARIGE jonge dochter oudste kind uit talrijk gezin, nog nooit in dienst geweest zijnde, moet tot onderstand der ouders in dienst treden. Vraagt plaats in deftig gezin. Adres De Munter, fr., Zeven-Gatenstraat, 215 Alsemberg. 3734

JONGELING, oppassend en werkzaam, biedt zich aan als loopjongen of iets dergelijks. Louis Solie, 103, Wayezstraat, Anderlecht. 3965

Dienstmeisje van 23 j., kennende alle werk, een weinig koeken, vraagt dadelijk plaats. Adres 97, Bergsche steenweg, Halle. 305

DIENSTMEID van 28 jaar, vraagt plaats. Kent burgerskeuken en alle werk. Adres firma Lomars, 51, Jollystraat. 3723

Oppassend JONGELING biedt zich aan voor alle werk. M. De Rijcke, 100, Onderwijsstraat (rue de l'Instruction), Anderlecht. 3375

EERLIJKE oppassende dienstmeid kennende alle werk biedt zich aan voor meid in deftig gezin S. V. Montoyerstraat, 58, Brussel. 3979

BIEDT zich aan als kamermeisje, bovenmeid of keukenmeid. Eleonora Clarbout, Predikheerenstraat, 9 (rue des Dominicains), Brussel. 3671

Oppassende jonge vrouw, biedt zich aan als WERKVROUW, voor heele of halve dagen. Mev. Christiaens, Kinetstraat, 86, Anderlecht. 3934

Jonge getrouwde vrouw, vraagt plaats om alle werk, 2 of 3 dagen per week. — Schrijven Mev. Vanhelmont, Verheydenstr., 209, Anderlecht. 376

Huisgezin met 1 kind vraagt plaats als huisbewaarder of iets dergelijks. — Adres : « Huisbewaarder », bureel van het blad. 3459

JONGELING 18 j., vraagt plaats bij bakker of wat anders. Schrijven P. T., bur van het blad. 39

Te Huur

Prachtig gemeubileerd kwartier, bijzonder geschikt voor ambtenaar of officier. Te bevragen, 91, Zegestraat (Rue de la Victoire), Hallepoort, Brussel. 3949

TE HUUR beste stand, 1ste verdieping. 75, Anspachl. Billijke huur. 6223

Allerhande

HUWELIJK
Juffer van den buiten, 30 j. leeftijd, net uiterlijk, zeer werkzaam, van goede burgerfamilie, wenscht in kennis te komen met een net onbemiddeld of wel goede positie bekleedend persoon te Brussel of provincie. Geheimhouding gevraagd en verzekerd. Schrijven : D. E. N., bureel blad. 3066

HUWELIJK
Jonge dochter, 32 jaar, goed gedrag en gezondheid, bemiddeld, wenscht te huwen met jongeling of weduwnaar (zelfs met 1 of 2 kinderen) niet ouder dan 40 jaar, van goed gedrag en broodwinning hebbend. Schrijv. met opgave van positie aan A. V. H., Bagattenstraat, 28, Gent. 3931

Schouw 361
Men wenscht er een te koopen 1 m. hoog op 1m10 breed
129, Brogniezstraat, 129

Bij okkasie te koop
LUSTER
met 5 lichten
tegen den prijs van 35 fr
Adres vragen 3039
Bureel van het blad

25,000
VEILIGHEIDS-SCHERMESSEN
goede hoedanigheid
tegen fr. 0.95 het dozijn.
Stuken tegen postzegels.
Verzending tegen postwissel, plus vracht.
HENRI HENKEN
10, Rivierstraat, 10
(rue de la Rivière, 10)
VERVIERS 3963

Ik koop bij okkasie
Alle GOEDE Merken BRAND- EN GELDKASTEN
Nieuwe, 5, LIER 3943

Onze Publiciteit in Henegouwen
Wij berichten onze lezers in Henegouwen dat de
Gazet van Brussel
een HULPHUIS heeft opgericht te La Louvière, rue de Belle-Vue, 77, waar alle handels-, nijverheids-, notarieele- en partikuliere aankondigingen alle dagen ontvangen worden van 9 uur tot 12. Het Bureel aanvaardt ook de abonnementen per post en per drager. 2205

KOPER
Ik koop tot 3 fr. net kilog.
LOOD tot fr. 0.70 net kil.
Letters v. drukkerijen
tot fr. 0.90 net kilogr.
Leege verftubes 3970
187, Brogniezstr.

TE KOOP
Zeer-Goede **MATRAS**
eveneens
Beste Schapenwol
Adres vragen ten bureele van het blad. 3813

Pels-Okkasie
2 m. 50, en
Manchon Ramusket
85 frank 3902
Alles met zijde gevoerd
Adres vragen bureel blad

BENZOL

Lampen en Bekken
en alle toebehooren voor
KARBUURLICHT
Groot en klein
31, r. de Soignies
Brussel. 3739

MASSAGE : Wrijvingen tegen rheumatiek, heupjicht, verstuiking en dergelijke euvels. Thomat, 38, Murillostraat, (Jubelpark). Begeeft zich bij klanten ten huize. 3061

PELSEN
Tooneelspeelster wil zoo haast mogelijk, door oorlogsomstandigheden verkoopen naar schoone pelsen en otter-mantel.
Halve prijs. 3945
Troonstr., 193, Brussel
(R. du Trone, 193, Bruxelles

Melkerijgerief
Geperste *Melkkruiken* en andere afroomers, karnen, boterkneders, afkoelers, kontroleurs, butyrometers, stopsels, alkool *zuiver,* zwavelzuur, sublimaat, reinkulturen, kleursel voor melk, kaas en boter, perkament- en inpakpapier, enz, enz.
Botermengers aan lage prijzen. — JOSEF BUYL,
184, Poststraat, 18
Brussel 3043

Dameskapper
Begeeft zich ten huize
Ondulations Marcel
Gematigde prijzen
—o— 2043
Huis PIERRE
18, Bergensche steenweg

Geneeskundig abinet
17, Kruisvaartenstraat
BRUSSEL-NOORD
WATERORGANEN
Geheime ziekten.
Troebel water.
Vrouwenziekten.
Huidziekten.
Behandeling van Dr Ehrlich
Vallende ziekte
Nieuwe behandeling
RAADPLEGING
Zondag van 9 tot 12 uur.
Maandag van 10 tot 7.
Woensdag van 10 tot 7.
Donderdag van 10 tot 7.
Zaterd. van 10 tot 8. 304

Aan de
VROUWEN
Voor achterblijvende of pijnlijke
MAANDSTONDEN
is de beste en onfeilbaarste
REMEDIE
VAN
Dr Thomson
5 en 10 fr. DE DOOS
Apotheken : 15, Kruisvaartenstraat (r. des Croisades), Brussel; Breedenraedt, Charlottalei, 2, Antwerpen. 3043

Vroedvrouw
Diploma van 1ste klas in Frankrijk en in België.
GEHEIME RAADPLEGINGEN
Gewezen assistent-arts
Nieuwe methode
gewaarborgd vrij van alle gevaar
MATIGE PRIJZEN
14 Martelaarspl 14
Noordstatie, geen 11 de Nieuwstraat, Brussel 3051

Vroedvrouw
Gediplomeerd
BEHANDELING
Pensioen op alle tijdstippen
Plaatsing
van pasgeboren kinderen.
Geneesheer aan het huis gehecht
ONTVANGT ALLE DAGEN
Geheimhouding 3336
88, Zegestr.
(Rue de la Victoire)
(Hallepoort) BRUSSEL

Vroedvrouw
Twee diploma's van 1ste klas
20 jaren praktijk
Raadplegingen,
Geheimhouding
Nieuwe Methode
Huis van vertrouwen
Pensioen op alle tijdstippen
Matige prijzen
Mevrouw BIBECK
60, de Thystr., Brussel
(Hallepoort) 3419

OVERAL TE KOOP

Groothandel : 87, Brabantstraat, BRUSSEL